

PLANINSKI UTRINKI

Številka 32

Februar 2018

Planinsko društvo Brežice

UVODNIK 1

POROČILA 2–13

TRADICIONALNI POHODI IN DOGODKI

- Pohod po Brežiški planinski poti 14
- Brežiški planinci v gorah s Kekcem 15
- Pohod na Kum 16
- Bohor 2018 17

PRIZNANJA ČLANOM PD BREŽICE

VPRAŠALI SMO IN POVEDALA STA

- Predsednica PDB Anica Hribar 20–22
- Podpredsednik PZS Miro Eržen 23–26

NARAVOVARSTVENI UTRINKI

- Žuželke izginjajo, komu mar 27–28
- Mala bela čaplja 28–29
- Zakaj se tukaj seka 30–31

UTRINKI S PLANINSKIH POTI

- Najpametnejša odločitev 32–33
- Kalška gora in skuta 33–34
- Skozi dve okni Prisojnika 35–36
- Prispevki mladih planincev 37–38
- Šmarna gora in Grmada 39
- Narodni park Krkonoši 40–42

VSPOMIN

- Rada te imam 43
- Marija Veble bo ostala svetel vzgled 44
- Mariji v spomin pohod na Veliki Cirknik 45–46
- Neizmerno prijateljski Tomi Osojnik 47

ZANIMIVOSTI OD TU IN TAM

PROGRAM DELA ZA LETO 2018

- Program izletov 51–52
- Program odsekov 53–54
- Predstavitev članov društvenih organov 54–57
- Anketa učencev OŠ 58

Voda | Foto Dušan Klenovšek

Spoštovane planinke, spoštovani planinci,

pred vami je 32. številka društvenega glasila Planinski utrinki. Prispevki so razporejeni po ustaljenih vsebinskih sklopih: na začetku poročila o opravljenem delu v minulem letu, na koncu program za leto 2018, vmes pa lahko najdete marsikaj, kar bo, verjamemo, pritegnilo vašo pozornost.

Leto dni je, odkar usmerja PD Brežice novo vodstvo, in v branje vam ponujamo pogovor s predsednico Anico Hribar. Na prireditvi Brati gore je bil naš gost podpredsednik Planinske zveze Slovenije Miro Eržen – če ste zamudili dogodek v živo, imate zdaj priložnost spoznati njegove poglede na celo vrsto vprašanj o planinstvu. Naravovarstvene strani so zapolnili trije sodelavci, ki smo jih prosili za prispevek. Precej prostora smo namenili mladim planincem, ti imajo za seboj pestro planinsko leto. V aktualni številki smo se poklonili spominu na naša člana, ki sta nas zapustila v letu 2017. Objavljamo tudi nekaj koristnih informacij.

Ni odveč ponoviti, da vse delo v planinskem društvu opravljajo požrtvovalni prostovoljci. Edina nagrada za ta prispevek jim je pisno priznanje. (Kdo ga je dobil za leto 2017, navajamo na eni od strani glasila.) Tudi zato (nikakor pa ne le zato) objavljamo osnovne podatke o tistih članih društva, ki v obdobju 2017–2020 skrbijo za uresničevanje društvenega programa, vzdrževanje poti, predvsem pa za vašo varnost na planinskih turah.

Želimo vam prijetno branje in zanimivo planinsko leto 2018.

Milena Jesenko, urednica

Foto Tine Vimpolšek

POROČILO PREDSEDNICE DRUŠTVA

Planinsko društvo Brežice bo v letu 2018 dopolnilo 68 let obstoja in aktivnega delovanja. Častitljiva obletnica, ki kaže tradicijo društva tako v številu njegovega članstva kot v aktivnostih.

Leto 2017 je bilo društveno volilno leto. Zaradi odločitve dotedanjega predsednika Toneta Jesenka, da bi predal štafetno palico naprej, je občni zbor izvolil nov upravni odbor, častno razsodišče in nadzorni odbor, mene pa za predsednico.

Z delom smo pričeli v marcu 2017. Do konca leta smo se sestali na sedmih sejah. Ker je za delovni načrt poskrbel že prejšnji UO, smo se v novi sestavi lotili izpolnjevanja začrtanih nalog, mene pa je takoj čakala pomembna naloga: pridobivanje finančnih sredstev za društvo, torej prijave na razpise Občine Brežice za sofinanciranje programa športa in programov za mlade. Zadali smo si nekaj nalog za zniževanje fiksnih stroškov poslovanja društva, se sestali z vodniškim in mladinskim odsekom ter odsekom markacistov. Na teh sestankih so člani izpostavili določene potrebe po opreми in še čem, ki so usmerjale UO pri načrtovanju aktivnosti skozi leto.

Leto 2017 je bilo za društvo boleče, saj je korak zastal Mariji Veble, dolgoletni predsednici in zadnja leta tudi častni predsednici našega društva ter prejemnici oktobrske nagrade Občine Brežice.

Povzemam pomembnejše opravljene naloge v letu 2017:

- *Poiskali smo nov društveni prostor, kamor smo se preselili v mesecu aprilu. Uredili smo tudi spremembo sedeža društva, ki je sedaj na Cesti bratov Milavcev 18 (nogometni stadion v Brežicah). Iščemo še ustrezno novo lokacijo za društveno taborno opremo.*
- *Racionalizirali smo poslovanje društva (bančni stroški, stroški interneta in telefona).*
- *Obnovili smo oglasno omarico na stavbi sodišča, bo pa potreben še temeljitejši poseg.*
- *Obnovili smo dejavnost sekcij mladih planincev na vseh osnovnih šolah razen na OŠ Bizeljsko. Poizkus na Gimnaziji Brežice v začetku šolskega leta ni bil uspešen.*
- *Opravili smo glavnino društvenih izletov – nekaj jih je odpadlo zaradi slabega vremena, nekaj pa tudi zaradi premajhnega števila prijav; natančnejši opis je podan pri poročilu vodniške komisije, ki jo je predano vodil Toni Hribar.*
- *Nekaj več kot 50 članov društva je uživalo v letošnjem družinskem taboru v Koprivni pod Peco. Za mlade udeležence tabora je društvo zagotovilo bistveno nižjo ceno udeležbe, za odrasle pa ohranilo ceno na lanskoletnem nivoju.*
- *Novost, ki smo jo vpeljali pri izvedbi nekaterih izletov, je različna cena prevoza za člane in nečlane. S tem je društvo omogočilo udeležbo na izletih tudi občanom, ki niso člani PD Brežice, ob domnevi, da se bodo vključili v društvo, če bodo ugotovili, da je ta dejavnost zanje primerna.*
- *Vsaki skupini – članom, torkarjem in mladim – smo sofinancirali najmanj en izlet. Vsak član je lahko izkoristil ugodnosti društva v letu 2017 praktično v višini plačane članarine, v kolikor se je seveda udeleževal društvenih aktivnosti.*
- *V skladu z izraženimi potrebami vodnikov smo kupili nekaj osnovne opreme, ki jo potrebujejo na seminarjih oz. izobraževanjih, predvsem pa pri vodenju izletov.*
- *Na predlog vodniškega odseka smo vodnike in druge člane društva, ki s svojim delom prispevajo k izpolnjevanju društvenega programa, opremili s softshell jaknami z izvezenim znakom PD Brežice.*
- *Vodniki so se usposabljali za pridobitev licence, društvo pa je dobilo tri nove vodnike. V letu 2017 je izobraževanje uspešno končala Mojca Šterk, ki je sicer tudi mentorica na OŠ Cerklje ob Krki in vezni člen skupaj z Natalijo Vahčič med ostalimi*

mentorici na šolah; naziv vodnika A kategorije pa sva pridobila tudi Bojan Jevšvar in jaz. Tako je društvo bogatejše za 3 vodnike.

- Števila markacistov nismo uspeli povečati, so pa markacisti z načelnikom Milanom Tomičem opravili vsa potrebna dela na planinskih poteh v upravljanju našega društva in pomagali tudi pri akcijah širšega pomena na nivoju MDO in PZS.
- Naravovarstveniki z načelnico Olgo Kržan se lahko pohvalijo z uspešno izpeljanimi akcijami, ki so natančneje opisane v njihovem poročilu.
- Tudi planinski večeri v letu 2017 niso zamrli, nasprotno, Monika Volk je poskrbela za šest popotovanj po različnih koncih sveta ob sliki in besedi.
- Izdana je bila 31. številka Planinskih utrinkov PD Brežice pod budnim očesom urednice Milene Jesenko.
- Tretjič zapored je bila skupaj s Knjižnico Brežice po zaslugi Milene Jesenko in Mateje Kus izpeljana prireditev »Brati gore« (o tem je zapis med prispevki).
- Redno sem se udeleževala sej MDO Posavja in Zasavja ter bila na skupščini PZS v Ajdovščini.
- Število članov se je v letu 2017 povečalo s 359 na 440 članov.

Po vrstah članstva so podatki naslednji:

Kategorije članstva	2016	2017
A	24	28
B	271	296
S+Š	11	24
P+O	53	92
Skupaj	359	440

- Izpeljali smo vse tradicionalne aktivnosti PD Brežice:

Pohod	Število udel.
11. Pohod Po poti slovenskega tolarja	97
33. Pohod po Brežiški planinski poti	56
41. Pohod po poteh Brežiške čete	106
35. Martinov pohod	42
24. Nočni pohod na Cirknik	32

Foto Mira Kofler

- Ohranili smo stike in skupne aktivnosti s prijateljskimi društvi, Športno zvezo Brežice (sodelovali smo v akciji Brežiški športni vikend, ki se ga je udeležilo več kot 50 pohodnikov) in Občino Brežice – Civilno zaščito (sodelovali smo na predstavitvi PD Brežice v okviru predstavitve CZ in njenih dejavnosti v mesecu maju pri OŠ Velika Dolina, oktobra pa se udeležili mednarodne konference CZ v Mladinskem centru Brežice).
- Kupili smo davčno blagajno, ki bo našima računovodkinji in blagajničarki olajšala delo pri evidentiranju in vnosu pobrane članarine preko portala Naveza (program PZS za vodenje evidence članov in vplačane članarine).

V letu 2017 smo opravili več kot 3000 ur prostovoljnega dela – pri številnih opravilih, večjih in tistih manjših, manj vidnih, a nujnih, da delo društva poteka, kot pričakuje članstvo. Za predano delo se zahvaljujem vsem članom upravnega odbora in njegovim sodelavcem, vodnikom, markacistom, mentorjem, tistim bivšim članom UO, ki so ohranili stik z novim in prevzeli določene naloge, vsem poverjenikom, ki so vse leto vestno pobirali člano-rino, gospodarju, praporščakoma, urejevalcu spletne strani in društvenih omarič,... Skupaj bi lahko premaknili tudi goro.

In ne nazadnje se zahvaljujem Občini Brežice, ki je prepoznala dejavnost društva kot pomemben prispevek k rekreativni dejavnosti za občane brežiške občine, Športni zvezi Brežice, s katero uigrano peljemo nekatere prireditve s tradicijo, posebej pa donatorjem društva, ki so s svojim prispevkom pomagali k uresničitvi načrtov društva: TANINU Sevnica, HESS-u Brežice, Zavarovalnici Triglav, Integralu Brebusu Brežice ter AFP Dobova.

Anica Hribar, predsednica

Skuta | Foto Matej Petrič

POROČILO VODNIŠKEGA ODSEKA

Tone Hribar, načelnik

V letu 2017 smo vodili 17 izletov (517 udeležencev) in 8 pohodov (318 udeležencev). Zaradi slabega vremena ali premalo prijavljenih je odpadlo 17 izletov. Organizirali smo družinski tabor v Podpeci, na katerem je bilo kar 54 planink in planincev, in sodelovali pri izvedbi številnih izletov v organizaciji Mladinskega odseka.

Udeležili smo se vseh predvidenih izobraževanj za obnovo licence, v svoje vrste pa pridobili tri vodnike z licenco A: Nuša Hribar in Bojan Jevševar sta opravila obnovitveni tečaj, Mojca Šterk pa je v naših vrstah po opravljenem usposabljanju v Planinskem učnem središču Bavšica postala nova vodnica z licenco A.

Za uspešno in kvalitetno delo vodnikov je potrebna poleg znanja tudi tehnična oprema. Letos smo kupili: vponke, pomožne vrvice, »neskončne« trakove, kline, kladiva in krplje.

POROČILO MARKACISTOV

Milan Tomič, načelnik

- Udeležili smo se zbora markacistov MDO zasavskih in posavskih planinskih društev na Kalu in akcije ob dnevu markacistov v Logu pod Mangrtom.
- Obnovili smo markacije in očistili Brežiško in Tončkino planinsko pot.
- Trasirali smo krajšo in daljšo pot za 41. pohod Po poteh Brežiške čete.
- Očistili smo pot in obnovili markacije na planinski poti Po poteh Kozjanskih borcev na relacijah Pečice – Kerinov spomenik in Pečice – Dobrava.
- Udeležili smo se čistilne akcije z OVGNa relaciji Artiče – Volčje in Bizeljsko – Pišece.

ODSEK ZA VARSTVO GORSKE NARAVE

Olga Kržan, načelnica

Poročilo pripravila Tončka Tokić

- **25. 2. 2017** se je načelnica Odseka za varovanje gorske narave udeležila licenčnega seminarja in zboru varuhov gorske narave v Tržiču.
- **17. 3. 2017** je OVG skupaj z markacisti Brežice organiziral tradicionalno vsakoletno čistilno akcijo. Tokrat smo očistili markirano pot od Bizeljskega do Pišec in pot od Artič do Sromelj. Devet udeležencev čistilne akcije se je razdelilo na dve skupini, Mija pa je sama očistila pot od Kerinovega spomenika do Špička. Nabrali so kar šest velikih vreč smeti. Največ je bilo pločevink, plastike in cigaretnih škatlic. Želimo si, da bi tudi v šolah osveščali učence in dijake o pomembnosti čistega okolja in jih vabili na organizirane čistilne akcije. Tokrat so sodelovali le učenci osnovne šole Artiče, ki so z mentorico in petimi odraslimi očistili pot od Artič do Sromelj.
- **21. 5. 2017** smo se podali na ogled Krajinskega parka Ljubljansko barje. Izleta so se udeležili tudi učenci osnovne šole Artiče. Pred prihodom v Ljubljano smo postali pri Plečnikovi cerkvi sv. Mihaela v Črni vasi in pri spomeniku v Kozlerjevi gošči. Pot smo nadaljevali po Koščevi učni poti do

opazovalnice pri nas redkih ptic, kjer smo v tišini prisluhnili njihovemu petju. Sprehodili smo se do Barjanskega okna in se po poti med cvetočimi travniki in polji ob reki Lški vrnili do avtobusa. Ljubljansko barje nam v svojem bogastvu narave ponuja mozaik travnikov, njiv, gozdičev in vodotokov. V svojem naračju pestuje izjemno paleto rastlinskih in živalskih vrst, ki so v sodobni Evropi že prava redkost.

- **18. 11. 2017** smo organizirali naravovarstveni izlet »INVAZIVNI ORGANIZMI PRI NAS« v predelu Čateških toplic in Prilip. Izlet je vodil profesor Dušan Klenovšek, naravovarstveni sodelavec v Kozjanskem parku, varuh gorske narave, redni avtor prispevkov v Planinskem vestniku in dober poznavalec območja. Popeljal nas je ob topli strugi do Čateških toplic in do mrtvic Save pri Prilipah. Seznanil nas je s številnimi invazivnimi rastlinami in živalmi tega področja. Bilo je zelo poučno. Letni program smo realizirali v celoti.

SKUPINA TORKARJI

Marjan Rovan, vodja

Poročilo pripravila Jožica Srpčič

Število članov: 70

Število pohodov: 40

Poprečna udeležba

na pohod: 39,40

Skupaj pohodnikov: 1576

Foto Meho Tokič

Tudi to leto nas je program izletov vodil po Kozjanskem, Zasavju in Gorjancih. Z avtobusom smo se odpeljali na izlet »v neznano«, ki je postalo znano: Planica in Tamar. Gostili smo planince seniorje iz PD Pošta in Telekom Ljubljana in se z njimi sprehodili po bizeljskih gričih. Ohranili smo tradicionalna praznovanja rojstnih dnevvov, pustovanje, kostanjev

piknik in zaključno druženje ob koncu leta. Razglasili smo »naj torkarje«; kolajne za največje število pohodov so dobili: **Branko Kopinč** za vseh 40 pohodov, **Miha Škrlec** za 38 ter **Jože Molan** in **Tilka Škrlec** za 37 pohodov.

PLANINSKI VEČERI V LETU 2017

Monika Volk, organizatorka

V letu 2017 je bilo izvedenih 6 planinskih večerov:

- **12. 1. 2017: Popotovanje po Italiji in Siciliji;** predstavitev: Vinko Šeško, PD Lisca – Sevnica;
- **16. 3. 2017: Maroko** – dežela, kjer se prepleta sodobna arhitektura z labirinti starih mest - nekdanjih prestolnic, kjer zastaja dih ob veličastni naravi in kjer teče odmaknjeno življenje Berberov; predstavitev: Milena Jesenko, PD Brežice;
- **20. 4. 2017: Iran**, daljna in neznana dežela, polna eksotike in izzivov, drugačnosti na vsakem koraku, polna vrhuncev umetnosti in arhitekture, s prekrasno naravo in civilizacijo srednjega vzhoda, ki očara gosta v njej; predstavitev: Florijan Bergant, PD Brežice;
- **12. 10. 2017: Karibi**, kot so bili; križarjenje s polno čutnih vtisov; predstavitev: Jože Lovenjak, PD

Brežice;

- **23. 11. 2017: S poti po južni Indiji**, deželi, obogateni s kolonialno zgodovino, ki poleg barvite sedanosti in pestre mešanice življenja predrami vse čute in skriva v sebi neprecenljive spomenike svetovne kulturne dediščine; predstavitev: Milena Jesenko, PD Brežice;
- **14. 12. 2017: Kirgizija**, trekning po neskončnosti čudovite in neokrnjene narave s prijaznimi ljudmi; predstavitev Sonja Kostevc, PD Bohor – Senovo.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste z nami prijazno podelili svoje vtise in razmišljanja z vaših popotovanj. Zahvaljujemo se tudi Upravni enoti Brežice, ki nam je omogočila izvedbo planinskih večerov v svojih prostorih. Priporočamo se za nadaljnje sodelovanje.

MLADINSKI ODSEK

Poročilo pripravila Mojca Šterk

V Mladinski odsek so vključeni otroci iz praktično vseh brežiških osnovnih šol: Artiče, Brežice, Cerklje, Dobova, Globoko, Pišce in Velika Dolina. Na OŠ Artiče in OŠ Brežice delujeta še samostojni planinski sekciji pod mentorstvom Natalije Vahčič in Nuše Vanič.

BOHOR

V soboto, 18. marca 2017, smo se mladi planinci iz OŠ Brežice, Velika Dolina, Globoko in Pišce udeležili izleta na Bohor. Avtobus je parkiral v vasi Jablance, od koder smo krenili po klasični poti proti Koči na Bohorju. Pri koči smo se okrepčali, popolnili osebne dnevnike, odtisnili žige in krenili dalje. V slabi uri smo prispeli do partizanske bolnišnice, ki smo si jo ogledali tudi od znotraj. Izvedeli smo nekaj o bolnišnicah v času 2. svetovne vojne in oskrbeli nekaj 'ranjencev'. Stkali smo nova prijateljstva, starejši so skrbeli za mlajše udeležence, predvsem pa smo se imeli lepo.

Oskrba „ranjencev“ v partizanski bolnišnici

DVODNEVNI IZLET NA LISCO

V petek, 28. 4. 2017, nas je presenetila vremenska situacija, ki je bila slabša od napovedane. Zaradi nenehnih padavin smo se po uri hoje odločili, da spravimo otroke na toplo v Jurkovo kočo, kjer smo pozneje tudi prespali. Uživali smo v palačinkah v Tončkovem domu, igrati na prostem in v prečudovitem razgledu. Prava dogodivščina za otroke pa je bilo spanje na skupnih ležiščih.

Tu smo prespali | Vse foto Mojca Šterk

DRUŽINSKI TABOR V PODPECI

Od 8. do 15. julija 2017 smo taborili v deželi kralja Matjaža v Podpeci, kjer se nas je utaborilo nekaj več kot 50 nadobudnih planincev. Prvi dan smo postavili vse šotore, najlepšega poimenovali »Grand hotel«' in pa kuhinjo. Ko se je zaslišalo »kosilo!«, je bila vrsta takoj polna. V osmih dneh smo prehodili Pikov vrh, Uršljo goro, Smrekovec, Raduho, Olševo in Peco, kamor so se povzpeli tudi naši najmlajši. Kar nekaj jih je bilo ob tej priložnosti »krščenih«, ker so se prvič povzpeli nad 2000 m. Obiskali smo še Muzej premogovništva v Mežici in »imeli« olimpijske igre. V taboru je bilo najbolj zabavno igrati se ob potoku in ribniku, gledali smo tudi pravega kovača pri kovanju konja, vrhunec pa je bil zadnji večer ob tabornem ognju. Deževne dni smo preživeli v »Grand hotelu« ob družabnih igrah. Na srečo je bilo to redko. Postali smo velika družina, drug drugemu pomagali in se zabavali ob druženju.

Na Olševo | Foto Sašo Pavlič

S poti iz Smrekovca na Raduho | Foto Jadranka Štingl

Komen | Foto Nuška Rožman

DVODNEVNI IZLET NA TRIGLAV

V soboto in nedeljo, 5. in 6. avgusta 2017, so se mladi planinci udeležili izleta PD Brežice na Triglav. Start je bil z Rudnega polja. Mimo Vodnikovega doma smo se povzpeli do Planike, kjer smo si rezervirali ležišča. Zaradi slabe prihodnje vremenske napovedi smo se odločili za vzpon na Triglav še isti dan. Na vrhu so se meglice razpihale do te mere, da smo ujeli nekaj nepozabnih razgledov. Trije fantje so prvič stali na najvišjem očaku.

Vodnikov dom

Postali smo Slovenci :) !

Prespali smo na Planiki | Vse foto Mojca Šterk

IZLET NA KUM

Na Kum smo se podali 23. 9. 2017 iz Podkuma. Postanke smo imeli v Borovaku pri cerkvi sv. Uršule, v Malem Podkumu, ob kapelici sv. Neže in ob kapelici sv. Jošta tik pod vrhom. Po dveh urah in pol hoje smo prispeli na vrh, se okrepčali v Planinskem domu, ujeli še nekaj razgleda na Kamniško-Savinjske Alpe, preizkusili igrala, raziskali okolico cerkvice in RTV stolpa. Po daljšem postanku smo se po isti poti počasi vrnili v dolino.

Gasilska na vrhu Kuma | Foto Mojca Šterk

Ob RTV stolpu | Foto Mojca Šterk

SREČANJE MLADIH PLANINCEV POSAVJA IN ZASAVJA NA JANČAH

7. 10. 2017 smo se z vlakom pripeljali v Jevnico. S še dvema lokalnima vodnikoma in sto otroki smo se odpravili na pot proti Jančam. Začeli smo v hladnem meglenem jutru, na vrhu pa nas je pričakalo toplo sonce. Ob poti je bilo najbolj zanimivo to, da je bilo po tleh polno kostanja, tako da so bili hitro polni vsi žepi in še kakšna vrečka. Na vrhu pa so nas pritegnili igrala, domače živali in prečudoviti razgledi na Julijske Alpe, Karavanke, Kamniško-Savinjske Alpe kot tudi na vzhodni in južni del Slovenije. Otroke pa je čakala še ena naloga. Pridobiti so morali štiri žige, da so prejeli sladko nagrado. Postavljali so šotore, delali vozle, odgovarjali na vprašanja o orientaciji in izvedli vajo z gorskimi reševalci. Po vseh opravljenih nalogah so palačinke zares teknile. Otroci so bili do večera že malo utrujeni, vendar zelo zadovoljni. Postali so prav dobri prijatelji, starejši pa so lepo poskrbeli za mlajše.

Skupaj proti cilju | Foto Jadranka Štingl

Postavljanje šotora | Foto Mojca Šterk

NA TRDINOVEM VRHU

11. 11. 2017 smo se planinci iz šestih šol, bilo nas je 64, zbrali v Gaberjah pod Gorjanci. Pot proti vrhu je bila na določenih delih precej blatna. Pri Koči na Gospodični smo iz studenca pili »pomlajevalno vodo«. Ko smo se okrepčali, smo krenili proti Trdinovemu vrhu. Žigosali smo dnevnik, pozvonili pri cerkvi sv. Gere in pomalicali. Po krožni poti smo se vrnili do Gospodične. Naročili smo si nekaj toplega za pod zob, se igrali na igralih in natočili vodo pri studencu.

64 udeležencev na Trdinovem vrhu

PLANINSKA TEKMOVANJA V ORIENTACIJI

1. aprila 2017 smo udeležili **področnega tekmovanja v planinski orientaciji v Trzinu**. Ekipe 3–5 tekmovalcev se odpravi na teren s karto in kompasom. V 3–5 urah mora poiskati vseh 7 kontrolnih točk in jih preluknjati na listu papirja. Teren je zelo razgiban, tekmovanje pa poteka v vsakem vremenu, tako da ni ravno preprosto. Tekmovali smo v kategoriji A (do 6. razreda) in B (od 6. do 9. razreda). Več ur smo posvetili pripravam na tekmovanje, delali vozle, izvajali prvo pomoč in šli skozi lanskoletne teste. Skupina iz kategorije A se je uvrstila naprej na državno planinsko orientacijsko tekmovanje SPOT 2017, ki je potekalo 21. maja 2017 v Žetalah, a se ga žal nismo udeležili, ker se je časovno prekrivalo z vikendom za nadarjene, med katerimi so bili tudi naši tekmovalci.

Čeprav nas je včasih tudi premočilo in smo za izlete in tekmovanja žrtvovali sobote, smo vsi uživali v premagovanju hudih in manj hudih klancev, pa tudi v super družbi. Letos je bil vsekakor najboljše doživetje dvodnevni izlet na Lisco. Otroci si želijo še več podobnih izkušenj.

Reševanje teksta
Foto mentorice MO

7. kontrolna točka, samo še tri!

PLANINSKA SKUPINA NA OŠ dr. JOŽETA TOPORIŠIČA DOBOVA IN PŠ KAPELE

Planinsko skupino na OŠ dr. Jožeta Toporišiča Dobova in PŠ Kapele v šolskem letu 2017/18 sestavlja 38 učencev od 1. do 9. razreda.

V letošnjem šolskem letu smo izpeljali 2 izleta, in sicer konec meseca septembra na Kum (izhodišče s Podkuma) in v novembru na Trdinov vrh (izhodišče iz Gabrja). Obeh izletov smo se udeležili skupaj z učenci in mentorji drugih šol oziroma z Mladinskim odsekom PD Brežice. Učenci se bodo lahko v mesecu decembru pridružili še drugim na nočnem pohodu na Šentvid in

Cirnik. Na obeh izletih so bili z nami tudi nekateri starši. V prihodnje se bomo trudili čim več otrok in staršev privabiti v gore, da spoznajo in začutijo mir, hkrati pa prijateljstvo, ki ga lahko doživijo v gorah.

Simona Bortek, mentorica

PLANINSKO ORIENTACIJSKA SKUPINA NA OŠ ARTIČE

Planinsko-orientacijska skupina na OŠ Artiče je v letu 2017 štela kar 56 članov od 1. do 9. razreda in je pridno raziskovala planinske poti naše Slovenije. Zaradi varnosti smo pričeli z izleti šele meseca marca.

V tem letu smo bili pridni, saj je za nami bogata dejavnost:

- Udeležili smo se čistilne akcije na poti od Artič do Sromelj, se povzpeli na Janče, si ogledali Ljubljansko barje, prehodili del Brežiške planinske poti in iskali orientacijske točke po Artičah. Šolsko leto smo zaključili v taboru Tolmin.

- S trenerji OK Brežice in njihovimi člani smo se povzpeli na Kozlov rob, si ogledali Tolminska korita, slap Kozjak in se učili orientacijskih veščin v naravi.
- V septembru smo prehodili krožno pot okoli Libne, v oktobru pa smo skupaj z OŠ Litija osvojili Hum.
- Novembra smo se družili z drugimi mladimi planinci na Trdinovem vrhu, v decembru pa zaključili pohodniško leto z nočnim pohodom na Grmado.

Na izletih so se nam pogosto pridružili starši in prijatelji iz drugih šol. Tudi v prihodnjem letu ostaja naš moto: GIBANJE = ŽIVLJENJE.

Natalija Vahčič, mentorica

FINANČNO POROČILO ZA LETO 2017

SALDO NA TRR 01.01.2017	3.340,81
PRIHODKI		
1. Prihodki od članarin	9.546,20
2. Prihodki iz javnih sredstev po razpisih - Občine Brežice	6.053,51
3. Prispevki udeležencev tabora	3.815,85
4. Donacije	800,00
5. Sponzorska sredstva	2.000,00
7. Obresti na poslovnem računu	0,09
8. Drugi prihodki	3.382,04
PRIHODKI SKUPAJ	25.597,69
ODHODKI		
1. Prenakazilo dela članarine na PZS in planinske izkaznice	5.329,93
2. Izobraževanje planinskega kadra	1.176,00
3. Stroški planinskega taborjenja	4.358,97
4. Prevozni stroški in dnevnice vodnikov za vodenje izletov	1.070,42
5. Kilometrina (udeležba članov UO na občnih zborih, shodih, sestankih....)	921,52
6. Najemnina poslovnega prostora	652,25
7. Obratovalni stroški in ogrevanje	1.215,65
8. Stroški za delovanje društva (pisarniški mat., znamke, literatura, računalniške in rač.stor.)	2.125,38
9. Stroški banke za vodenje računa	214,30
10. Stroški telefona in interneta	336,57
11. Planinski utrinki (oblikovanje in tisk)	3.007,71
12. Drugi materialni stroški (občni zbor, seja UO, srečanja članov, prevozi...)	6.955,17
13. Nakup opreme	550,48
ODHODKI SKUPAJ	27.914,35
SALDO NA TRR 31.12.2017	1.024,15

Nevenka BAŠKOVČ, finančnica

Tradicionalni pohodi in dogodki

Foto Tine Vimpolšek

POHOD PO BREŽIŠKI PLANINSKI POTI

Anica Hribar

Izpeljali smo ga v nedeljo, 26. 3. 2017, s pričetkom ob 9. uri pri cerkvi na Čatežu in zaključili ob 15.30 na istem mestu. Najbolj zaslužni za odlično izpeljavo izleta so naši markacisti, vodniki in posamezni člani upravnega odbora.

Na prvem mestu velja pohvaliti markacista in vodnika Martina Slovenca, ki se je ves teden pred pohodom trudil, da je očistil pot in jo označil na mestih, kjer so stare markacije in kažipotni zbledeli ali manjkali. Pri delu mu je pomagal naš zvesti markacist in fotograf Mehmed Tokić. Martin je v nedeljo udeležence pohoda tudi vodil in določal primeren tempo hoje, tako da so vsi pohodniki turo zmogli in ob tem uživali v medsebojnem klepetu, druženju ter opazovanju prebujajoče se narave.

Za rep 56-članske odprave pohodnikov je z ravno prav vzpodbude skrbel markacist Milan Tomić, vmes pa so udeležencem pomagali ostali vodniki, ki so se odzvali tokratnemu vabilu. Toni Hribar, Franci Petelinc in Nuša Vanič so pomagali šibkejšim udeležencem pohoda pri premagovanju posa-

meznih strmih vzponov.

Posebna zahvala velja tudi Verici Polak in Jožici Dražil, ki sta poskrbeli za topel sprejem pohodnikov, predvsem pa za odličen čaj, ki nas je čakal pri Martinovih. Dobre rožice sta nabrali, zato je njuna čajna mešanica pričarala pravo planinsko vzdušje.

Dan je bil sprva oblačen, kar pa ni pokvarilo prijetnega vzdušja, ki nas je spremljalo na naši poti. Posebej čaroben je bil pogled na južni strani Šentvida, kjer so se na zaraščajočem se travniku v celoti razcvetele češnje. Narava se prebuja z vso življenjsko silo in pohodniki ob tem nismo mogli ostati ravnodušni. Da smo blizu muhastemu aprilu nas je ob sestopu s Cirnika opozoril oblak, saj nas je čez kakih deset minut zasul z drobno sodro.

Po odličnem kosilu, ki so nam ga pripravili na Turistični kmetiji Pri Martinovih v Globočicah, smo se podali v pomladnem zelenilu nazaj proti Čatežu. Dan smo zaključili v sončni kopeli. Kaj bi hoteli več? Lepo, vsekakor priporočam, da se prihodnje leto ponovno snidemo.

BREŽIŠKI PLANINCI IN KNJIŽNIČARJI V GORAH S KEKCEM

Mateja Kus

»V eni roki nosim sonce, v drugi roki zlati smeh ...« Skoraj že ponarodele besede so bile pozdrav vsem, ki so včeraj, 7. decembra 2017, prišli v dvorano brežiške knjižnice, da bi stkali skupne poti ob letošnjem mednarodnem dnevu gora. V Knjižnici Brežice in Planinskem društvu Brežice smo se že tretje leto zapovrstjo odzvali na pobudo Ministrstva za okolje in prostor Republike Slovenije, ki je koordinator izvajanja Alpske konvencije v Sloveniji, in pobudi Planinske zveze Slovenije ter v lokalni skupnosti pripravili kulturni dogodek.

Sprehodili smo se po prelepi Gornjesavski dolini, kjer je Josip Vandot ob koncu prve svetovne vojne začel ustvarjati svojo Kekčevo deželo. Zaradi naravnih lepot ni potreboval veliko domišljije – samo v pravem kraju je bil rojen. Svet Julijskih Alp, Karavank in okolica rodne Kranjske gore je bil zanj svet pravljič in resničnosti. Narava pa vselej njegova zvesta spremljevalka in učiteljica.

Pod mentorstvom Barbare Zorko in v izvedbi Ane Travnika, Tjaše Župevc, Roka Beričnika ter Jureta Balona, učenk in učencev iz Osnovne šole Bizeljsko, smo prisluhnili navihanim dramatizacijam odlomkov iz dela *Kekec nad samotnim breznom*; Maja Narat, Larisa Kos, Ana Travnika, Anja Lipej, Lara Mehani, Tjaša Župevc in mentor Vilko Urek pa so nas razvajali s skladbami *Kekčeva pesem*, *Gremo v planine* in *Siva pot*.

Tudi drugi del večera je, kljub zdravstveni odsotnosti predsednika Planinske zveze Slovenije Bojana Rotovnika, zvenel planinsko. Osrednji gost večera je bil podpredsednik Planinske zveze Slovenije Miro Eržen. V južne Brežice se je pripeljal iz Kekčevih domačih krajev – iz severne Mojstrane. V prijetnem klepetu z Mileno Jesenko nam je zaupal veliko planinsko obarvanih izkušenj in doživetij. Spregovoril je o ljubezni do narave in planinstva, o svojem »naj« spominu z gora ter o primeru, ko je tudi zanj obveljal rek, da gora ni nora, pač pa je nor, kdor gre gor. Zanimive so tudi anekdote »semafor na Kredarici« in »sobo s kopalnico, prosim« ter statistični podatki oziroma

številke v povezavi z obiskom slovenskih gora, mednarodnimi povezavami in Slovenskim planinskim muzejem. Slednji je Erženova posebna ljubezen. Precejšen del življenja je posvetil tej ustanovi, vrsto let pa je muzej tudi vodil.

Prostovoljstvo, povezovanje in sodelovanje – vrednote, o katerih sta v pogovoru spregovorila Jesenkova in Eržen, sta v nadaljevanju, prijetnemu druženju v pozdrav, izpostavili tudi direktorica brežiške knjižnice mag. Tea Bemkoč in predsednica Planinskega društva Brežice Anica Hribar.

Dokazali smo, da so lokalne naveze trdne, sodelovalne in povezovalne, Vandotova dela pa svetelj dokaz ljubezni do domačega kraja, gorate okolice in ljudskega izročila.

Prireditev je vodila Mateja Kus

V vlogi Kekca Jure Balon iz OŠ Bizeljsko

Predsednica PDB Anica Hribar, podpredsednik PZS Miro Eržen in direktorica KB Tea Bemkoč

Zvesti udeleženci dogodka

Vse foto Borut Škof

Proti vrhu | Foto Tone Jesenko

TRADICIONALNI KUM - 2. 1. 2018

Po petih letih, ko se je 2. januar vrnil kot dela prost dan, je PD Trbovlje spet organiziralo tradicionalni zimski vzpon na Kum prav na ta dan. Brežičani smo se ga seveda udeležili, Trboveljčani, naši planinski prijatelji, pa so nas toplo sprejeli. Na vrata sobice, ki je vsako leto rezervirana za nas, so celo nabili napis »Brežiška soba«. Ponoči je zapadlo nekaj snega, tako da je bilo pri spustu potrebno paziti, še posebej je bil nujen pozoren korak za našega Toneta, kajti njegovi planinski čevlji so ostali doma, v »plesnih« pa pot ni kaj prida varna. A preizkušen planinec se znajde v vsaki situaciji, in tudi on je brez padca premagal vsa spolzka mesta.

Zdaj pa v dolino | Foto Tine Vimpolšek

BOHOR - 7. 1. 2018

Tine Vimpolšek

Manjša skupina se nas je odpravila z vodnico Mijo Novak na ponovoletni tradicionalni pohod na Bohor. Ne vem, kateri po vrsti je bil, zanesljivo pa se njegova leta štejejo v desetletjih. Ubrali smo pot mimo slapa Ubijalnika in partizanske bolnišnice. Obujali smo spomine na januarske zime, ko smo se vzpenjali na ta prelepi zasavski vrh po snegu, ga gazili do kolen in občudovali z bogatim ivjem okrašeno drevje, kajti tokrat nas je spremljalo za ta čas pretoplo vreme in blato do vrha čevljev. Nekaj malega snega smo videli le na 1024 metrov visokem Javorniku.

Kot ljubitelja narave me posebej prizadene, ko opazim v rokah planinca/planinke teloh, še bolj pa, če slišim: »Vsakokrat naberem šopek, pa kdo mi kaj more!« Res ne nihče? Kaj pa lastna vest? Ah, ja, saj taki ljudje nimajo kaj prida vesti!

Bohor | Foto Tine Vimpolšek

Foto Tine Vimpolšek

Priznanja članom PDB v letu 2017

Planinska zveza Slovenije je podelila

spominsko plaketo PZS

FRANCU KRŽANU

za dolgoletno prizadevno delo v planinskem društvu Brežice,
v vodniškem odseku in pri izvedbi planinskih taborov.

Vodniška komisija PZS je podelila naziv

častni vodnik

TONETU HRIBARJU

za izjemen prispevek na področju prostovoljnega vodništva v okviru PZS.

Predsedstvo Planinske zveze Slovenije je podelilo

srebrni častni znak PZS

JOŽICI DRAŽIL

za dolgoletno prizadevno delo v Planinskem društvu Brežice
in

srebrni častni znak

OLGI KRŽAN

za dolgoletno prizadevno delo v planinskem društvu Brežice in
odseku za varstvo gorske narave.

Franci Kržan, peti z desne, med prejemniki najvišjih priznanj PZS za leto 2017 na podelitvi v Mislinji Foto: PZS

Vprašali smo in
povedala sta

Foto mag. Hrvoje Oršanič

Anica Hribar: »NAZAJ V NARAVO – VSE GENERACIJE«

Pred letom dni je prevzela najodgovornejšo nalogo v enem največjih društev v brežiški občini: vodenje planincev. Je potrebno povedati kaj več o njej? Vsekakor, za seboj ima že vrsto opaznih dosežkov na službeni in športni poti, pred sabo pa še mnogo izzivov.

Kdo je Anica Hribar? Nekateri jo poznamo po drugem imenu: Nuša. Je mama trem otrokom in babica enemu vnuku. 12 let je kot profesorica biologije in kemije delila z učenci v osnovni šoli in dijaki v gimnaziji, jih vodila na planinske izlete in učila orientacijskih veščin.

Zadnjih 20 let je vodila Oddelek za družbene dejavnosti Občine Brežice. Tako je dodobra spoznala osnovnošolsko izobraževanje, predšolsko vzgojo, zdravstvo na primarni ravni, kulturo, šport, socialo in delo z mladimi. Široko področje dela ji je ponujalo tudi veliko novega znanja in izkušenj. Posebej je ponosna, da so v njenem času uredili pregleden način financiranja posameznih dejavnosti in zagotavljali stabilno financiranje programov tako javnih zavodov kakor tudi nevladnih organizacij.

Velik del svojega delovnega in prostega časa je posvetila izvedbi večjih investicij v občini Brežice, in teh v dvajsetih letih ni bilo malo. Tudi znesek na razpisih pridobljenih sredstev je merljiv v več milijonih. Sedaj je direktorica Splošne bolnišnice Brežice.

To je ena plat njenega življenja, druga – športna – pa je enako uspešna. V prostem času se redno ukvarja z vsemi oblikami gibanja v naravi: hoja, tek, orientacijski tek, treking, kolesarjenje.

Svojih številnih dosežkov in odličnih uvrstitev na orientacijskih tekmovanjih nam niti ni omenjala, vemo pa, da je osvajala visoka (tudi prva) mesta na državnih tekmovanjih in tekmovanjih v tujini. Še zmeraj se rada pomeri z drugimi, zato se, kolikor ji čas dopušča, udeležuje orientacijskih tekmovanj. V prostem času tudi vrtnari in speče kakšno slaščico.

Mineva leto, kar si bila izvoljena za predsednico Planinskega društva Brežice (PDB). Športnici po duši in nekdanji aktivni člani organov društva to področje dela nikakor ni tuje. Kolikšno je tvoje zadovoljstvo po letu vodenja PDB?

Prostovoljno delo v društvih in prenos znanja na druge sta stalnica v mojem življenju. Vrsto let sem bila predsednica Orientacijskega kluba Brežice, en mandat tudi Športne zveze Brežice, povabilo, da prevzamem vodenje planinskega društva, pa je bilo zame priznanje, saj sem prve športne korake naredila prav v tem društvu v svojem najzgodnejšem otroštvu. Vsak zadovoljen član, vsak nasmejan obraz, vsak stisk roke je zame nagrada in potrditev, da gremo v pravo smer in da delamo dobro.

Nov človek na vrhu prinese svojo vizijo delovanja bodisi na službenem področju bodisi v društvu. Ti si v letu 2017 sprejela kar dva močna izziva te vrste. Katere novosti si že uspela udejanjiti v PD?

Društveno življenje je bilo že ob mojem nastopu tako bogato in pestro, da ob danih kadrovskih in materialnih možnostih ni bilo veliko prostora za novosti. Izpostavila pa bi, da smo uspeli najti finančno bolj dostopne društvene prostore in tako sprostili znaten del sredstev za dejavnosti društva. Predvsem pa smo uspeli v tem letu obuditi planinske sekcije na vseh osnovnih šolah v občini, »ostala« nam je le še OŠ Bizeljsko. Tako sem zdaj vesela, ko je potrebno za skupne akcije mladinskega odseka naročiti avtobus ali celo dva. Moj moto ob nastopu mesta predsednice je namreč bil: »Nazaj v naravo – vse generacije!« Prvi rezultati tega cilja so zaznavni.

Pri izvedbi programa dela se pojavijo tudi ovire. Ti je kaka »planinska skrb« že vzela nočni spanec?

Priprava prijav na razpise za pridobivanje sredstev je vzela kar nekaj spanca. Največja skrb pa je bila odhod mladinskega odseka na dvodnevni izlet na Lisco. Ker je bilo vreme slabo, je bilo vprašanje, če se bo do konca vožnje z vlakom do Brega res že zvedrilo, kot je bilo napovedano. Ker se ni, smo premočeno mladež nato »reševali« z avtomobili.

Ampak njim je bilo to doživetje.

Temelj delovanja slehernega društva, tudi planinskega, je prostovoljnost. Kako zagotoviti dotok novih usposobljenih kadrov, vodnikov in markacistov, brez katerih ni obstoja?

V vseh šolah, kjer smo začeli s sekcijami, smo k sodelovanju povabili tudi starše. Upam, da se bo kdo od njih, ki se redno udeležujejo izletov s svojimi otroki, opogumil in videl priložnost za pridobivanje novih znanj in veščin, ki jih bo uresničil s šolanjem za vodnika ali markacista. Odlično bi bilo, če bi k planinstvu uspeli pritegniti še kakšnega učitelja s te ali one šole. Sekcijo na OŠ Brežice trenutno vodita društvena vodnika, ki imata svoje otroke v šoli, podobno je na OŠ Pišce in OŠ Dobova. Projekt ministrstva za šolstvo – zdrav življenjski slog – bi bilo vredno oblikovati v program redne vadbe za otroke, ki nimajo tekmovalnih ambicij in se zato ne najdejo v popoldanskih aktivnostih skupin, ki se posvečajo v prvi vrsti tekmovalnemu športu. Na večjih šolah bi lahko zaposlili športnega pedagoga, ki bi dal večji poudarek športom v naravi, kot so planinstvo in orientacijski tek, smučanje ali tek na smučeh. Projekt bi lahko poimenovali kar »Nazaj v naravo«. Učenci, ki imajo radi svojega učitelja, bodo šli z njim, kamorkoli jih bo peljal. Športni učitelj ali učitelj razrednega pouka bi lahko učence ob sobotah in/ali nedeljah popeljal v planine in jih učil športnih veščin v naravnem okolju. Bil bi vez med šolo in društvu, stičišče bi bila narava. Tako bi društva veliko lažje uresničevala svoje poslanstvo, saj sama težje vpostavijo vez z učenci v šolah, kljub ustreznim kadrom in volji, da bi jih popeljali s seboj. Društva bi učiteljem pomagala pri pripravi in vodenju izletov, ter raznih dejavnosti.

PDB že desetletja skrbi za nekatere tradicionalne prijateljske povezave, pohode in družabne aktivnosti. Kakšen je tvoj odnos do tega? Bi kazalo kaj opustiti ali posodobiti?

Dokler se člani društva radi udeležujejo tradicionalnih pohodov in družabnih aktivnosti, ne vidim razloga, da bi kaj spreminjali. Nekaterih najbrž niti ni mogoče spremeniti, Martinov pohod pa smo nekoliko predruščali že letos: ni se končal s

kosilom, plesom in srečelovom v gostilni, pač pa smo ga zaključili s planinsko malico, z ričetom in klobaso, nato pa smo z lokalnim vinarjem degustirali letošnji pridelek ob sladkanju z dobrotami aktiva kmečkih žena. Udeleženci PD Pošta Telekom, ki so se pohoda kar množično udeležili, so bili zadovoljni, saj so lahko pridelke, ki so jim bili najbolj všeč, tudi kupili in odnesli domov.

Nočni pohod na Cirknik smo letos skrajšali, šli smo od Žejnega na Cirknik in nazaj, saj so starejši in mlajši planinci nakazali, da je pohod s Čateža zanje predlog. No, nekaterim članom ta sprememba ni po godu, zato bomo prihodnje leto verjetno razmislili o dveh različicah.

Katere aktivnosti bodo v ospredju dela PD v letu 2018?

Realizacija čim večjega števila izletov, ki jih načrtujemo po odsekih našega PD, zagon sekcije na OŠ Bizeljsko in v Vrtcu Mavrica Brežice, če nam bo seveda uspelo najti planinske navdušence med učitelji in vzgojiteljicami, poskusili bomo ponovno tudi na Gimnaziji Brežice; ob družinskem taboru tudi izvedba planinskega tabora za starejše člane mladinskih skupin.

Naš izletniški program bo ponudil planincem mo-

žnost, da v nekaj letih prehodijo Slovensko planinsko pot in pot po Samoborskem gorju, prav tako obisk najvišjega vrha Apeninov, mladim pa tudi dva dvodnevna izleta in obisk visokogorja.

Če bomo našli kandidate za vodnike ali markaciste, jim bomo omogočili usposabljanje, saj bomo veseli razširitve naših vrst z mlajšim kadrom.

Ali ti, ko končaš delovni čas v službi in preveriš, če v PD teče vse po načrtih, ostane še kaj časa zase? Kaj ti polepša dan?

Telovadba ob večerih v družbi mojega Bojana, peka slaščic, obdelovanje vrta in priprava sadja ter zelenjave za ozimnico pa kakšna igra »človek ne jezi se« ali obujanje spominov v pogovoru z mojima otrokoma. Rada preberem tudi dobro knjigo ali pogledam film, ob vikendih pa uživam na kaki orientacijski ali pustolovski tekmi ali na planinskem izletu. Če ni drugega, zdirkam navkreber v pobočje Drenovca, kjer se predam soncu in vetru ter šumenju mogočnih bukev.

Kaj bi sporočila članstvu ob začetku leta 2018?

Koledar aktivnosti društva je poln in pester. Izkoristite ga v največji meri. »Nazaj v naravo – vse generacije«.

S poti na Kum | Foto Tine Vimpolšek

Miro Eržen: »MIT O TRIGLAVU SMO GOJILI DOLGA DESETLETJA«

Kdo je Miro Eržen? Diplomiran inženir metalurgije s končanim mednarodnim študijem MBA, z delovnimi izkušnjami na različnih delih, tudi vodstvenih, tako v Železarni Jesenice v kranjskem Merkurju, kjer je bil direktor za področje črne metalurgije, pred upokojitvijo pa vodja Planinskega muzeja v Mojstrani. S planinstvom je povezan od mladih nog, večino let je preživel sredi alpskega raja. Pa ne le to, v dobršni meri je krojil poti in smeri slovenskega planinstva: več kot 30 let, od leta 1982, je bil vedno član enega od organov upravljanja Planinskega društva Dovje-Mojstrana, vrsto let pa tudi njegov predsednik. Več kot desetletje je član upravnega odbora PZS in že drugi mandat podpredsednik PZS – torej eden prvih sogovornikov, ko je beseda o gorah in organiziranem planinstvu v Sloveniji.

Milena Jesenko

Gospod Eržen, prihajate iz Kekčevih krajev, pa začniva pogovor s tem. Kekčev svet je »svet poštenosti in iskrenosti, svet prešernosti in svetlega zaupanja v življenje, svet poguma in vztrajnosti, svet ljubezni do narave, živali in ljudi«. Tako je zapisal v spremni besedi v eni od izdaj knjige Dušan Čater. Kaj pa vaš Kekec, koliko je Kekca v vas?

V vsakem človeku je nekaj Kekca. Seveda so nekatere lastnosti, ki jih zaznamo pri Kekcu, izražene pri nekaterih bolj, pri drugih manj. Če zdaj gledam kekca v sebi, lahko rečem, pa naj ne zveni bahavo, da imam nekaj vztrajnosti; to sem ugotovil, ko sem se trideset let ukvarjal s Slovenskim planinskim muzejem. Poštenost je tudi lastnost, ki pa je danes manj zaželeno. Odkritosrčnost je lepa, poveš, kar misliš, s tem pa si ravno ne pridobiš prijateljev, prej kakega sovražnika. Tisti prijatelji, ki ostanejo, pa so dolgoletni, zvesti. Tudi pogum je potreben v življenju in kakšna zvita ukana. Kekec je imel prednost, imel je le enega nasprotnika, Bedanca. Danes ni takšnih

nasprotnikov, je pa veliko takih in drugačnih ovir in nasprotovanj, s katerimi se je treba ukvarjati in takrat je dobro imeti nekaj Kekca v sebi.

Se ljubezen do narave, do gora rodi s človekom ali nam jo privzgojijo?

Rojen sem praktično pod Triglavom in so mi bile gore položene v zibel. Nekateri to svojo predispozicijo razvijejo v smeri alpinizma, sam v to smer nisem šel, nedvomno pa se želi vsakdo, čim se skobaca na svoje noge, zapoditi na prvi bližnji kucelj, potem pa vedno višje. Če imaš ob sebi ljudi, ki to počnejo celo življenje, je normalno, da te to potegne za seboj.

»Gora ni nora, nor je tisti, ki gre gor.« Pa ste si kdaj rekli: kaj mi je bilo treba riniti tja gor?

Dogodek sega v mojo mladost, imel sem 20 let. Takrat je že obstajal triglavski turni smuk. Vsako leto okrog prvega maja smo se mnogi turni smučarji odpravili na Staničevo kočo, od koder smo se naslednjega jutra spustili v dolino Krme. To je bilo lepo doživetje. Smučal sem rad, družčina zvečer v koči je bila planinsko prijetna. Običajno smo šli na soboto zjutraj zgodaj gor. Jaz sem se tisti dan nekaj obiral in se odpravil na pot šele v poznem popoldnevu. Dež je lil, v Krmi je začelo snežiti, delal se je mrak. Pot je bila ugažena, kazalo je, da bom dosegel cilj brez težav. Ampak sneg je padal tako močno, da je kar šumelo, gazi v temi in snegu kmalu nisem več videl. Premočen sem bil do kože in nisem več vedel, kod hodim. Ubiral sem smer čez

Kalvarijo proti Kredarici bolj tako, na pamet. Na vse strani so se že prožili manjši plazovi. Postalo me je strah – premočen, premražen, tema, ne veš, kod hodiš... Hitel sem, bil sem utrujen, postalo me je strah, da bom obsedel in zaspal in vedel sem, da je, če se to zgodi, z menoj konec. Še danes ne vem, kako sem prišel na Kredarico. Bolj po naključju sem treščil v vrata od kočice in si rekel: »No, tole je pa bilo!«

Pregovorno tisti, ki ne osvoji Triglava, ne velja za Slovenca. Triglav je postal kar nekaka božja pot in v poletnih mesecih je gneča okrog njega že skoraj nepopisna. V PZS pogosto svetujete po radiu in televiziji pa še kje, naj se odpravimo tudi kam drugam, ne le v Julijce. Bo res treba postaviti semafor na Kredarici, kot se je nekdo pošalil?

Mit o Triglavu, ki da ga mora osvojiti vsak Slovenec, smo gojili desetletja, zdaj nas celo v tujini sprašujejo, če mora pri nas res vsakdo na Triglav. Že tujce vleče pogledat, kaj je tam gor takega. Po vsej promociji se zdaj čudimo, da se Triglav sooča s preobljudenostjo. Mislim, da bo prišlo do zasičenja. Že zdaj se marsikdo poleti izogne Triglavu, ker se ne želi drenjati. Po naravni poti bodo ljudje spoznali, da obstajajo še druge gore in se bodo preusmerili nanje. Seveda pa je treba ljudi o tem ozaveščati. Ko enkrat dosežejo vrh in s tem opravijo svojo »državljsko dolžnost«, gredo mnogi še kam drugam. V hribih želimo doživeti tudi mir, se srečati sami s sabo, v gneči to ni mogoče. Vsak radikalni ukrep proti gneči v smislu odganjanja ljudi pa bi kvečjemu povzročil nasproten učinek.

»Prosim sobo s kopalnico!« Namigujem seveda na nastanitveni in kulinarični standard v planinskih kočah.

Razprave o udobju oziroma nastanitvenem nadstandardu, ki naj bi ga nudile planinske kočice, so vedno aktualne. Razumevanje gora kot športne arene, kjer obiskovalec v hitrem življenjskem ritmu uresniči svoje ambicije na način, podoben onemu v dolini, seveda pripelje do nerealnih pričakovanj tudi glede standarda nastanitve in kulinarike. Zavedati se je treba, da planinske kočice še zlasti v visokogorju delujejo v specifičnih razmerah in da so možnosti tam zelo omejene, povezane z odgovornim odnosom do narave. Ne trdim sicer, da ni še nekaj rezerv v kulinariki, odnosu osebja do obiskovalcev itd., mislim pa, da smo pri vsem ostalem že dosegli nekakšen optimum.

Nenazadnje – glede na podnebne spremembe – nas utegne kmalu omejiti eden glavnih naravnih virov: pitna voda.

Planinci smo svojevrstni nomadi, v poletnih mesecih je tudi v naših gorah slišati številne mednarodne jezike. Ali na PZS morda vodite evidenco, koliko tujih planincev nas obišče na leto?

Povsem natančnih podatkov nimamo, vemo pa, da ustvarijo tujci v naših planinskih kočah že prek 40 % nočitev in postajajo vse bolj pomemben del obiska in preživetja planinskih koč. Nedavno pa sem slišal, da spletni portal Lonely Planet promovira Julijske Alpe kot eno izmed destinacij, ki jih je vredno obiskati v letu 2018. Takšna promocija je lahko zelo dvorezna, če na povečan obisk ne bomo ustrezno pripravljeni.

Široka razvejanost in pestrost planinskih dejavnosti pripelje tudi do mednarodnih povezav, med drugimi z Alpsko konvencijo, ki je pobudnica prireditvev Brati gore. V čem vidite nujnost mednarodnega sodelovanja na planinskem področju?

Alpska konvencija (CAA) je nastala pred več kot 25 leti iz potrebe po ohranjanju Alp in življenja v njih. Alpe so nekaj edinstvenega v evropskem prostoru, ne samo po svojem videzu, po svoji geografiji,

kulturi, so tudi velik rezervoar pitne vode. Slovenija ima le 3 % alpskega prostora, imamo pa srečo, da je Triglavski narodni park v prostorskih aktih opredeljen kot zavarovano območje. Tudi zato ne občutimo vseh problemov Alp. Če hodite po Švici, Franciji, lahko že s prostim očesom opazite, kako izginjajo ledeniki in kaj ostaja za njimi, kot tudi, kako velika turistična naselja so zgradili ob vpadnicah – te spremembe dajo misliti. PZS je ena od ustanovnih članic kluba CAA, ki ga sestavljajo države alpskega loka od Slovenije do Liechtensteina. 25. novembra 2017 pa je bila v Münchnu ustanovna skupščina Evropskega združenja planinskih organizacij (European Union of Mountaineering Associations - EUMA) – tam je Bruselj očital planinskim organizacijam, da na ravni političnega dialoga ne nastopajo kot enakovreden sogovornik. Med 23 evropskimi planinskimi zvezami, podpisnicami ustanovne listine organizacije EUMA, je tudi PZS. V petčlansko predsedstvo je bil kot eden od treh podpredsednikov izvoljen Bojan Rotovnik. Glavni namen delovanja je iskanje skupnega stališča planinskih organizacij do predlogov v dokumentih EU, ki posegajo na področje dejavnosti v gorskem svetu in uveljavljanje skupnih stališč pri ustreznih organih EU. Ko se sprejema evropska zakonodaja, je to zelo pomembno.

Dotakniva se še vaše velike ljubezni: Slovenskega planinskega muzeja (SPM). Vodili ste ga vrsto let, veliko energije ste posvetili njegovi ustanovitvi. Kje je mesto SPM danes?

Pobude za ustanovitev segajo že v leto 1903. V tistem času je bilo Slovensko planinsko društvo podružnica češke planinske zveze v Pragi. To je bila zelo aktivna podružnica. Porajali so se tudi prebliski o planinskem muzeju. V šestdesetih letih smo bili že tik pred tem, da odpremo muzej na Jesenicah ali v Ljubljani. Jesenice so bile takrat močan planinski center. Ideja je v šestdesetih letih spet propadla, so pa mojstranški planinci na čelu z Avgustom Delavcem prevzeli zbrano gradivo in nadaljevali z zbiranjem. Prirejali so občasne razstave in s tem idejo o postavitvi slovenskega planinskega muzeja ohranjali pri življenju. Leta 1984 je Avgust Delavec pritegnil tudi mene in kmalu smo v Mojstrani odprli

Triglavsko muzejsko zbirko. Takrat sem imel možnost priskrbeti dodatne finančne donacije. Leta 2010 smo naposled odprli muzej v Mojstrani. Kje je njegovo mesto danes? Gre za veliko odgovornost celotne planinske srenje, da muzej ne pride pod vpliv neoliberalnega razmišljanja. Na pojem kulture ni nikoli mogoče gledati samo skozi denar. Ključnega pomena je vsebina, ta vpliva in oblikuje narodno zavest, v tem je neprecenljiva vrednost kulture. Podreditev vse to zgolj in edino kapitalskemu donosu bi pomenila naš konec.

Vse foto Borut Škof

Minulo soboto ste v Mislinji podelili najvišja priznanja PZS neutrudnim prostovoljcem – med prejemniki je bil tudi član brežiškega društva Franci Kržan. Kakšna je po vašem mnenju prihodnost prostovoljnega društvenega dela, saj se država trudi zagreniti voljo in veselje do takega dela z vrsto birokratskih opravil?

Zelo aktualno vprašanje. Če ocenjujem po trenutnih razmerah pri nas, je težko biti optimist. Če pa pogledamo, kako planinstvo funkcionira v centralnih alpskih državah (Avstrija, Francija, Italija, Liechtenstein), lahko vidimo, da brez prostovoljstva planinstva ne bo nikoli! To je nujno vedeti. S tem ne mislim le na vzdrževanje planinskih poti, koč, ampak tudi na ostale vsebine, kot je delo z mladimi ipd. Brez ljudi, ki delajo s srcem, planinstva ne bo.

Kmalu se bo iztekel drugi mandat, v katerem ste podpredsednik Planinske zveze Slovenije (ob vas to funkcijo opravljata še Tone Jesenko in Roman Ponebšek). Kaj bi izpostavili kot pglavitne premike v tem času?

V zadnjih dveh mandatih, ko je bil predsednik

Bojan Rotovnik, se je zgodil velik premik v utrjevanju PZS. Postavili smo kataster planinskih poti, kar na lokalnem nivoju morda ni videti hudo pomembno za Zvezo pa je to ključnega pomena. Ne glede na to, da planinska zveza v Sloveniji deluje že več kot sto let, je bil že čas, da se je to uredilo z zakonom o planinskih poteh. To je bil ogromen korak. Ne nazadnje naj omenim tudi na videz banalno stvar: 1990 je bil Aljažev stolp proglašen za spomenik državnega pomena, a država ni določila upravljavca. Stolp se je vzdrževal stihijsko, seveda ob dobrih namenih vseh prostovoljcev. Z večletnim angažmajem PZS nam je, ob razumevanju in pomoči Geodetske uprave RS, uspelo urediti zemljiškoknjižno stanje zemljišča, na katerem stoji stolp, v skladu z Aljažovo kupoprodajno pogodbo. Država pa je tudi določila upravljavca, ki bo dela pri vzdrževanju stolpa opravljal v sodelovanju s PZS.

Vi ste dali planinstvu in PZS kot podpredsednik svoj prosti čas, znanje, energijo, pogosto ste temu podredili družinsko življenje, kaj pa je planinstvo dalo vam?

To vprašanje slišim večkrat doma. Za mene je planinstvo vselej še neka druga služba, sicer prostovoljna, a saj človeku tudi služba nekaj da. Skozi funkcijo pri vodenju PZS začutiš veličino planinstva, njegovo širino in zgodovinsko vlogo. S tem pa se tudi zaveš odgovornosti izvajanja te funkcije. Z delom v društvu, denimo z gradnjo

novega Šlajmerjevega doma v Vratih, z elektrifikacijo, ureditvijo čistilne naprave itd., sem pridobil mnogo dragocenih izkušenj; stiki s tujino odpirajo druga obzorja, srečaš nove ljudi Vse to te gradi tudi kot osebnost, teh vrednot ni mogoče meriti z denarjem, to je veličina planinstva. Vesel sem, da sem del tega.

Ker v okviru pričujočih dogodkov »beremo gore«, naj zaključim z vprašanjem o branju: katero knjigo/knjige z gorsko tematiko bi priporočili v branje?

To je tako široko področje. Svoje čase sem z užitkom bral knjige mojstra planinskega peresa Janka Mlakarja (Iz mojega nahrbtnika, Med Šmarno goro in Mont Blancom) Zanimive so bile knjige o velikih alpinističnih dosežkih (Lionel Terray: Osvajalci nekoristnega sveta) pa seveda dela Edvarda Whymperja, prvopristopnika na Matterhorn. Velikokrat sežem po že prebranih knjigah, ki jih zdaj, v drugem življenjskem obdobju, berem z drugačnimi očmi. Brati Reinholda Messnerja z njegovim filozofskim pogledom na osnovne prvine alpinizma je še kako aktualno, seveda pa ima posebno mesto knjiga Nejca Zaplotnika Pot, ki čudovito razgali in pokaže vse, zaradi česar je planinstvo, še posebej pa vrhunski alpinizem to, kar je – dejavnost, ki človeka bogati telesno in duševno.

Pogled na Logarsko dolino | Foto Sašo Pavlič

Foto Mira Kofler

ŽUŽELKE IZGINJAJO, KOMU MAR

Dušan Klenovšek, varuh gorske narave, PD Lisca

18. oktobra 2017 je na bil straneh spletne znanstvene revije PLOS ONE objavljen članek o rezultatih 27-letne študije o številčnosti žuželk na 96 lokacijah v 63 različnih zavarovanih območjih na območju Nemčije. Novico so povzeli nekateri svetovni (BBC) in slovenski mediji (Dnevnik, 25. oktober 2017). Rezultati so alarmantni, kažejo pa na katastrofalne razmere, tudi na zelo pomembne posledice za naravo in človeka. Da se v zadnjih letih dogaja pravi masaker nad njimi, pa opazamo mnogi – tudi »čista« vetrobranska stekla in karoserije avtomobilov po vožnji sredi poletja so eden od zanesljivih znakov za ta simptom.

In kaj so spoznali znanstveniki v tako dolgi in obsežni raziskavi? Preverjali so skupno biomaso prisotnih žuželk ter ugotovili, da so letne vrednosti v tem času padle za neverjetnih 76 %. V poletnem času, ki je obdobje najvišje pojavnosti žuželk, pa je bil upad v okviru raziskave še večji – 82 %. Če posplošimo: danes, leta 2017, v primerjavi z letom 1990 poleti leta samo še 18 % žuželk! Pa kaj potem,

verjetno skomigne marsikdo – saj tudi ni več tako pogostega pranja osebnih avtov, zvečer lahko na terasi v miru uživam v branju knjige, manj imam škode na vrtu in tudi bolj urejen je.

Kakšen pa je pomen žuželk v smislu »urejenega« sveta? Naj naveden samo nekaj njihovih glavnih vlog v obstoju življenja na Zemlji: 80 % vseh rastlin na Zemlji se razmnožuje le ob prisotnosti žuželk. Mnoge med rastlinami imajo celo svojega ekskluzivnega opraševalca – torej je njihov obstoj tesno povezan z obstojem prav določene vrste žuželke. Ne gre le za travniške »rožce«, kar preko 70 % od kulturnih rastlin (naša hrana) je odvisnih od njih. Sadno drevje (jablane, hruške, breskve, slive...) pa vse metuljnice (fižol, grah, lucerna, detelja...), križnice (oljna repica, ogrščica...)..., 60 % vseh ptic se hrani predvsem z žuželkami. Že pred desetletji so v Londonu ugotavljali, da je tako pogostih mestnih ptic, kot je vrabec, vse manj prav zaradi pomanjkanja žuželk. Skupaj z ZDA so izračunali, da žuželke s svojimi ekosistemskimi uslugami letno prispevajo k svetovni ekonomiji 57 milijard dohodka. Ob tem naj za primerjavo omenim, da je bil bruto domači proizvod (BDP) v Sloveniji v letu 2016 malo pod 44 milijardami.

Kje tičijo vzroki za tako morijo? Pohlep po ugodju, uživanju »svežih« čišenj ali jagod sredi zime..., vse to po čim nižji ceni, dejanska kvaliteta ni pomembna. Mleka pridelamo toliko, da ga moramo izvažati celo na Kitajsko. Hkrati pa je

Piramida, Vetrnik 2015 | Dušan Klenovšek

naravno pridelano jabolko iz visokodebelnega sadovnjaka šokiralo skupino dijakov pri ogledu razstave starih sort jabolk v Podsredi: še nikoli prej niso zaznali tako intenzivnega vonja po jabolkah. Pa je bilo v prostoru le dobrih 80 plodov! V pohlepu po ceneni hrani se je način obdelave kmetijskih površin v dveh desetletjih drastično spremenil. Travnike in njive obdeluje težka mehanizacija, medtem ko ogromni vnosi dušika, kalija in fosforja spreminjajo značilnosti prsti, skoraj vsakodnevna uporaba škropiv po njivah, vrtovih, vinogradih na dolgi rok naredi svoje. Cvetočih travnikov tako rekoč ni več, ostajajo le travne njive regrata in nekaj drugih travnih vrst. Skrbi nemški podatek o velikem upadu števila žuželk v zavarovanih območjih, kjer je kmetijska dejavnost manj intenzivna. Zrak z vsemi »urbanimi« dodatki pač ne pozna meja.

Strokovnjaki za žuželke (entomologi) menijo, da so ogrožene vse vrste žuželk, ki izginjajo podobno hitro. »Bolje gre le tistim, ki so vezane na urbano okolje, kot so škodljivci okrasnih rastlin, tujerodne vrste in podobno,« je dodal v prispevku v Dnevniku g. Stanislav Gomboc. V zadnjih letih popularno sajenje medovitih rastlin med gredicami ali postavljanje domov za žuželke je sicer koristno, a le, če imajo žuželke v neposredni okolici tudi pestro cvetoče travnike, grmovne mejice, naraven gozdni rob, ohranjena močvirja in naravno urejene struge potokov in rek. Sicer bodo na razstavi metuljev v Podsredi predstavljene vrste čez nekaj let le še spomin na uničeno bogato okolje. Spremljale jih bodo tožbe in vprašanja prihodnjih generacij, kaj za vraga so »ta stari« počeli, da so vse to uničili. In krivi smo/bomo brez dvoma!

MALA BELA ČAPLJA - KRALJICA VRBINSKIH MOČVAR

Branko Brečko

Vrbina, naš park, ki ga je v preteklosti oblikovala narava, je že dolga leta prijazen prostor za pohodnike, kolesarje in druge, ki si želijo zdrave rekreacije na svežem zraku. Kljub izgubi najlepših koticov, poraščenih z iglastimi, hrastovimi, brestovimi drevesi in obširnimi topolovimi nasadi, še vedno ponuja nekaj prvobitnega, mirnega in lepega. Nič kolikokrat smo se sprehodili po

makadamskih cestah, zavili po poteh, ki jih najbolj poznajo vrbinske živali in seveda vsi, ki nas zanima kaj več kot le rekreacija in radi pokukamo malo globlje v skrivnosti njihovega življenja.

Med mnogimi pticami, ki živijo ali pa se samo ustavijo in nahranijo v vrbinskih jezerih, ki so še ostala kot nadomestni habitati, bolje rečeno kot spomin na razkošje vrbinskih prebivalcev, je tudi

selivka mala bela čaplja (*Egretta garzetta*).

Je srednje velika ptica bele barve, ima črn bodalast kljun in črne noge z rumeno-zelenimi stopali, ko pa razpre krila, merijo le-ta preko metra. Njena sorodnica, za katero jo marsikdo zamenja, je veliko večja, najlažje pa jo ločimo od nje po rumeni barvi kljuna.

Mala bela čaplja je selivka, ki je zelo pogosta gostja naših jezer. Kljub temu da prezimuje na severnih delih Afrike, se kmalu vrne na naša toplejša in s hrano bogata obmorska mokrišča.

Skoraj ni jezerca, kjer je ne bi opazili. Tudi na plitvinah na južni strani akumulacijskega jezera HE Brežice in ob ribiških stojiščih vzdolž novega nasipa jo je opaziti. Ko se zniža nihajoči nivo jezerske vode, teka po blatnem prodišču in lovi ribice, žabe, vodne polže, deževnike in vse, kar ji pride v bližino. Včasih na obrežju potoka Močnika nepremično zre v vodo, dokler njen ostrí kljun ne švigne v vodo in privleče iz nje na kljun nabodeno ribo. Z vajenim gibom jo vrže v zrak in ujame tako, da jo zlahka pogoltne. Rada lovi tudi na obrežju širnega mirnega jezera v Spodnjem Starem gradu, kjer gradijo enega večjih nadomestnih habitatov za vse vrste živali in ptic, ki so izgubile svoj prostor na sedaj potopljenih vrbinskih jezerih. Zanj je zanimivo še jezero gramoznice Stari grad, a le dokler ga ne bodo začeli uporabljati za predvidene motorne športne aktivnosti. Podrta drevesa ob obali jezera so odlično mesto za lov. Čaplja stoji na deblu, mirno opazuje globino in čaka na svoj plen, ki ji nikoli ne uide. Ravno stara jezera, kot je to, so polna raznovrstnih mehkužcev, pupkov in žab, ki privlačijo cele družine. Pogosto lovijo v manjših jatah. Včasih se družno odpravijo tudi na poplavljene travnike, saj ob večjih nalivih nastanejo plitva jezera in na plano pridejo deževniki. Občasno se jate združijo, tako da jih je v času selitve videti tudi preko sto na enem mestu, najraje na zoranih njivah.

Njeno najljubše lovišče so s hrano bogata močvirja, kjer kraljuje in se zatopi v svoj lov, tako da včasih celo ne opazi mimoidočega. K sreči, vsaj za nas, ki jo radi opazujemo, ni preveč plašna, vseeno pa nam ne dovoli bližnjega srečanja.

Mala bela Čaplja | Foto Branko Brečko

Gozd | Foto Mojca Bogovič

»ZAKAJ SE PA TUKAJ SEKA?«

Mojca Bogovič

Slovenija ima bogato tradicijo gospodarjenja z gozdovi, ta je znana in ima podporo tudi izven meja. Spadamo med najbolj gozdnate države v Evropi. Pestrost slovenskih gozdov je izjemna – tako po rastiščnih razmerah kot po gozdnih tipih. V slovenskih gozdovih raste kar 71 avtohtonih drevesnih vrst. Na Zavodu za gozdove Slovenije izdelujemo gozdnogospodarske načrte, kjer so opisani stanje gozda in gozdnogospodarski cilji ter predvideni ukrepi za doseg le-teh.

Najpomembnejši ukrep je sečnja. Na nekaterih območjih je gospodarjenje z gozdnimi površinami omejeno na minimalne varstvene sečnje ali pa sečnja sploh ni predvidena. To so gozdni rezervati in varovalni gozdovi.

Uspešno gospodarjenje z gozdom povezuje vse, ki pomembno vplivajo na gospodarske, okoljske in socialne vidike. To so tudi tri osnovne vloge gozda, ki jih je potrebno zagotoviti na skupnem prostoru. Pohodništvo uvrščamo med rekreacijske vloge, ki

so del socialnega vidika. Skozi gozd je speljanih vedno več poti – tako planinskih, ki so kategorizirane, kot tudi množica različnih tematskih. Velik delež planinskih poti poteka po našem visokogorju, kjer so v večini varovalni gozdovi ali ruševja in je proizvodna vloga gozda drugotnega pomena.

Število pohodnikov in drugih obiskovalcev gozda se povečuje, to pa neizogibno privede do konfliktov. Menim, da je obiskovalcu gozda najtežje srečanje s podrtimi drevesi. Z žalostnimi, malodane tragičnimi prizori smo se soočali v letu 2014, ko je velik del Slovenije prizadel žled. Takrat je gospodarila narava. Kjer pa gospodari človek, je vse načrtovano. In vendar se pojavljajo vprašanja: zakaj se pa tukaj seka?, zakaj je toliko dreves posekanih?, zakaj leži toliko vej po gozdu?... Tam, kjer planinske in pohodniške poti vodijo skozi gozdove, kjer se gospodari z lesom, bo vedno tako. Z gozdom je nujno preudarno gospodariti, če želimo zadostiti načelu trajnosti. Gospodarjenje pomeni sečnjo.

Gre v prvi vrsti za postopke redčenja, ki odstranjuje posamična drevesa. Pozneje, ko se gozd stara, je potrebno razmišljati o obnovi, pomlajevanju. Takrat se s posekom večjega deleža nadraslih dreves zagotovi dovolj svetlobe pri tleh in tako ustvari pogoje za nasemenitev ter razrast naravnega mladja. Ko je mladje dovolj razvito, je potrebno odstraniti še preostala drevesa. To je v razvoju gozda zelo občutljivo obdobje – zato je potrebna premišljena izvedba sečnje in v pravih pogojih. Obiskovalci gozda v takih primerih velikokrat pomislijo na golosek. Vendar je potrebno vedeti, da zagotavljamo trajnost gospodarjenja samo z načrtno obnovo gozdov.

Drevje za sečnjo označujemo gozdarji z Zavoda za gozdove. Lastnikom gozdov izdajamo odločbe za posek. Na odločbi so zapisani pogoji ter roki za izvedbo. Kjer skozi gozd potekajo planinske poti, je potrebno zagotoviti prehodnost, delovišče na takih mestih mora biti označeno. Prav tako je določeno,

da je v primeru pomladitvene sečnje potrebno iz mladja odstraniti vse sečne ostanke. Sicer pa se vejevina pušča v gozdu in pomeni koristen življenjski prostor za mnoge glive in mikroorganizme, ki pospešujejo nastajanje humusa.

Zakon o gozdovih določa prost dostop do gozdnih površin. V gozd vstopamo vedno na lastno odgovornost. Hkrati pa moramo upoštevati tudi predpise, ki določajo rabo gozdov, način vožnje po njem, nabiranje plodov. Pohodniki prihajajo v gozd po sprostitvev, nova doživetja, zato se morajo v gozdu počutiti varno. Predelom, kjer poteka sečnja, se je najbolje ogniti. Tudi po naravnih ujmah je v gozdu vedno veliko obviselih dreves in vej. Marsikdo se boji klopov in večjih živali. Zato se je potrebno v gozd odpraviti z odprtimi očmi, brez slušalk v ušesih, s primerno obleko in predvsem obutvijo. Le tako si bomo zagotovili varen korak ter pristno doživetje narave.

Foto Meho Tokić

Utrinki s planinskih poti

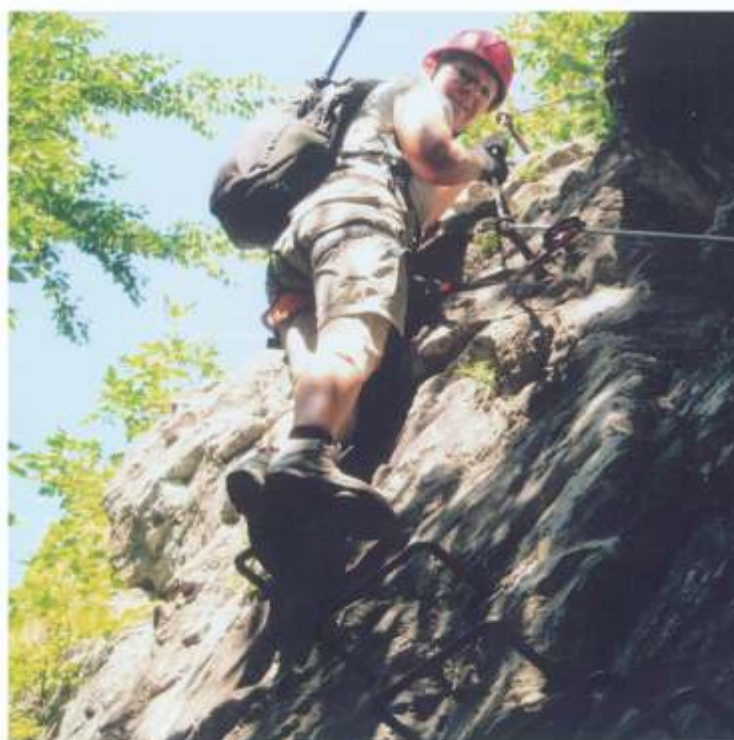
Pogled s Kuma na Julijske Alpe | Foto Tone Jesenko

NAJPAMETNEJŠA ODLOČITEV: ODSTOP!

Seka Dobrila Lorenci

Devet let sem članica skupine torkarjev. Veliko planinskih poti sem prehodila, dostikrat sem se srečala z varovali, kot so klini, žice in lestve. Te naprave so mi dajale gotovost in varnost. Toda v zgodbi, ki jo bom povedala, je bilo drugače.

Z Marjanom sva se skozi Sevnico zapeljala do Hrastka, kjer sva parkirala. Nadaljevala sva peš po pastirski poti in brž videla, da ubira isto smer še več pohodnikov. Seveda, lepo nedeljsko dopoldne je vabilo v naravo! Mislim, da sva bila midva med vsemi najstarejša, saj so naju ljudje ves čas prehiteli. Umikala sva se, jim dajala prednost in bila dobre volje, veselila sva se cilja, h kateremu sva se napotila – na Lisco po plezalni poti.

Seka Dobrila Lorenci | Foto Marjan Rovar

Pri prvi plezalni skali sva bila sama, ker so bili hitrejši že bogvekje. Marjan je poskrbel za najino obvezno opremo, poguma nama ni manjkalo. Potem se je pojavil še en planinec in naju opozoril na tretjo skalo, ki da je zelo zahtevna. Mislim, da je po mojem videzu sklepal, da nisem zrela za načrtovani podvig. Odšel je naprej, jaz pa sem pogumno zakoračila na prvo in drugo lestev, potem pa sem začutila, da me nekaj vleče nazaj. Seveda, nisem odpela sponke niti je premaknila naprej. Marjan mi je dajal napotke in šlo je do sredine skale, ko se nisem več počutila dobro. Menda me je že prevzemal strah. Ampak treba je plezati do vrha! Za tak šport so potrebne močne roke, jaz pa se ne morem pohvaliti, da jih imam. Korak za korakom sem le zmogla in veselje je bilo veliko.

Po kratkem počitku sva se odpravila do naslednje skale. Smeh me je minil, ko sem ugotovila, da je nagnjena navzven. Vseeno sva poskusila! Visela sem na lestvi, z desno roko sem premikala vponko, z levo sem se držala za lestev, napredovala sva zelo

počasi. Na vrhu mi je odleglo, bila sem v joku in smehu hkrati, neizmerno srečna, da sem na varnem.

Ko sem se malo umirila, sva šla pogledat tretjo skalo. Bilo mi je jasno, da ji ne bom kos. Razpon od ene do druge lestve je dolg za celo mojo višino, kar pomeni, da bi morala v skali poiskati prostor za nogo in se popolnoma zanesti na roke. Visela bi kot netopir, tega pa nisem bila sposobna. Tako je bila najpametnejša odločitev: odstop.

Naprej sem se odpravila po normalni poti, Marjan pa je še vztrajal, a je kmalu tudi on prišel za menoj. Prepričan je, da mu bo prihodnjič uspelo. Jaz pa sem prepričana, da takrat ne bom več imela takega poželenja. S to zgodbo želim povedati vsem, ki se bodo v malo višjih letih odpravili po plezalni poti na Lisco, da te skale v našem posavskem prostoru sicer niso zahtevne kot osapske stene, toda terjajo prav tako dobro opremo, znanje, moč in kondicijo.

KALŠKA GORA IN SKUTA

Sara Gregl

»Skuta, Skuta, Skutica!« S tem se je začelo, a vendar je minilo kar nekaj let, preden sem se odločila povzpeti nanjo. Vsi so govorili, da je zahtevna in ne enostavna kot mazanje skute na kruh. Pa se je zgodilo: dala sem jo v načrt za letošnje leto in osvojila njenih 2532 m, ob tem pa še tudi Kalško goro, 2047 m.

Jutranje ure niso več moja svetla točka v življenju, vendar sem se po le treh urah spanja tistega 13. avgusta 2017 zbudila s tako lahkoto, kot že dolgo ne. Dolgoletna želja in gore so poklicale, mi, brežiški planinci, smo jih slišali in se jim odzvali! Ko smo se peljali mimo Žagane peči, sem se spomnila, kako smo pred leti v taboru plezali tam po tisti skali in bili bolj pogumni, kot smo nekateri sedaj. Če komu ni bila jutranja kava dovolj za prebujanje, je zagotovo vsakomur odprla oči vznemirljiva vožnja do izhodišča.

In že smo štartali! Pot nas je po lepo uhojeni stezici

Sara Gregl

vodila do lovske kočice ter nato vse do kamenja in ruševja pod Kalškim grebenom, do poti za Kalško goro pa zdrav razum, saj smo brezpotju dali pravo definicijo: hoja po predelu, kjer ni poti. Če že nismo videli gamsov, smo pa bili sami kot gamsi, ko smo se vzpenjali po Kalškem grebenu. Na vrhu je sledilo fotografiranje, v čeladah seveda, s kančkom poziranja z markantno Skuto v ozadju, ki nas je čakala naslednji dan.

Bivak pod grintavcem | Foto Sara Gregl

Pot do Cojzove kočice na Kokrškem sedlu, kjer je bila rezervirana topla postelja, če smo poetični, je bila polna emocij. Menim, da si nihče ni predstavljal, da bo izlet poln lepih, pa tudi grših besed, ki niso za mladoletnike, še zlasti na delih, kjer so v skale zabiti klini, saj smo že kar pozabili, kako je hoditi v gorah z varovali. Pot je lepo zavarovana, samo nekaterim, ki smo malce manj vešč takega terena, je povišala srčni utrip in zaradi tega smo bili mestoma že prav smešni, smo pa s tem povzročili še boljše voljo pri ostalih. Nasmeh je bil zagotovljen, nagradni ajdovi žganci (kljub prošnji v kočici) pa ne. Kdo je to zameril oskrbnikom kočice? Mislim, da kar polovica naše skupine.

Preostanek popoldneva je minil v igranju igre Ena

in mojem ponavljajočem se stavku: »Kuk se mamo dobr!« Za našega desetletnika in glavnega vodnika je bilo popoldne še naprej namenjeno osvajanju višin. Ko smo mladi in starejši lepo polnili baterije za Skuto, sta onadva naredila podvig, ob katerem smo obnemeli: podala sta se na najvišjo goro Kamniško-Savinjskih Alp, na Grintovec! Zagotovo bi šel z njima še kateri od nas drugih, če se nam ne bi lani zameril zaradi dolgočasne poti nanj (skala, skala, zeleno, skala, kamen...), ali pa je bil to le izgovor, ker smo bili utrujeni. Za nekatere je noč minila v sladkih sanjah, za druge v bedenju, za tretje, med katerimi sem bila tudi sama, pa v mišičnih krčih.

Zjutraj nas je pozdravilo sonce in dan se je začel božansko. Naš najmlajši udeleženec je potreboval le še rahlo spodbudo in že smo osvajali pot proti Skuti. Bila je tako daleč, tako mogočna, a z vsakim korakom bliže. Bivak pod Grintovcem je nekaterim že porajal misli o podaljšanem jutranjem spancu, toda tja smo prišli osvojiti Skuto, če že nismo imeli skute za zajtrk. Tudi če izbereš manj zahtevno pot do vrha, se moraš do cilja močno potruditi, poprijeti skalo in paziti na vsak korak. Malo smo »poskalali«, naredili nekaj korakov več, da se ne bi to doživetje končalo prehitro (udeleženci že vedo, o čem gre beseda) in vrh je bil pred nami in kmalu tudi pod nogami. Seveda izvirnih fotografij tudi tu ni manjkalo, saj je potrebno kje kaj objaviti. Pot navzdol po predelu, ki smo se ga pri vzponu najbolj bali, je minila najhitreje. Sonček je sijal, pa spet ne, žgancev pa v kočici zanesljivo še vedno ni bilo. To jim zamerim! Pot do avtomobila pa – saj veste, kakšna je od Cojzove kočice do tovarne žičnice: kačje dolga z neskončnim spus-tom, kolena »uživajo« ...

Na dvodnevem izletu spoznaš ljudi, povežeš se z njimi in družil bi se z njimi na vsaki turi, priznam. Najlepše pa je, ko se dan kasneje srečaš s katerim od planincev v Termah Paradiso, saj te spet preplavijo izjemni občutki z izleta. Skuta je bila moja dolgoletna želja in ta izlet je bil zame eden od najbolj iskreno iskrih zaradi vzdušja, zaradi njih, ki jih vodim na izlete in ki pazijo name v skalah, ko sama ne vem več, kam stopiti.

Dragi moji, hvala vam!

P.S.: Za zamudnike bomo prihodnje leto ponovili dvodnevni izlet z istima vodnikoma, le gora bo nova. Ne zamudite!

SKOZI DVE OKNI PRISOJNIKA

John Boyd

Prisank, imenovan tudi Prisojnik, je mogočna gora v vzhodnih Julijskih Alpah. Kot Kiklop z velikanskim očesom, ki mu pravijo Prednje okno, gleda proti severozahodu in prelazu Vršič. To naravno okno je 80 metrov visoko in 40 metrov široko, kar ga uvršča med največja v Julijskih Alpah. Na zadnjem koncu gore, obrnjenem proti Razorju, je še eno okno, imenovano Zadnje okno. 27. julija 2017 sem se s planinskim prijateljem namenil splezati na vrh Prisanka skozi Prednje okno in nazaj grede skozi Zadnje okno. Pot sva začela na Vršiču in se po Kopiščarjevi poti spustila do stene, kjer se začne vzpon s pomočjo klinov in jeklenice. Čez približno pol ure sva prišla v bližino podobe Ajdovske deklice. Gre za podobo obraza, naravno znamenitost, ki je rezultat lomljenja in razpadanja skal.

Pot je postala nekoliko lažja in kmalu sva visoko nad

sabo zagledala Prednje okno. Vzpon do njega nama je vzel kar nekaj časa, pot je strma, krušljiva in polna grušča. Ko sva končno stala »v« oknu, sva se počutila majhna in ponižna. Tukaj v resnici občutiš moč narave, še posebej silo vetra in vode, ki razjeda apnenec že milijone let. S pomočjo skob in jeklenice sva splezala skozi okno in od tu nadaljevala po grebenski poti vse do vrha. Čez kakšno uro sva si na toplem poletnem soncu privoščila dobro malico in uživala v razgledih.

Nato sva nadaljevala po severnem robu Zadnjega Prisanka, visoko nad dolino Krnice, razgled pa nama je segal vse do Kranjske Gore. Pot je bila zelo nevarna, saj so bili klini in jeklenica v pomoč le tu in tam. Hodila sva zelo počasi in previdno. Le en napačen korak ali razmajana skala bi lahko povzročila usoden zdrs globoko v dolino. Po dveh urah sva dosegla Zadnje okno, še eno, a nekoliko

Ena od legend pravi, da je bajeslovno bitje, ajdovska deklica, gornike in tovornike vodila skozi snežne zamete v Trento. Bila je tudi sojenica, ki je prerokovala novorojenčkom. Tako je sinu lovca v Trenti napovedala, da bo ustrelil belega gamsa z zlatimi rogovi, rogove prodal in bajno obogatel. Ko so za prerokbo izvedele sojeničine sestre, so jo preklele, da je, ko se je vrnila v steno, okamenela.

Ajdovska deklica, fotografirano s Kopiščarjeve poti. | Foto John Boyd

Strmo navzgor | Foto John Boyd

Prednje okno je 80 m visoko in 40 m široko | Foto John Boyd

manjše naravno okno v zadnjem delu Prisanka. Ko sem pred desetimi leti prvič opravil to pot, je bilo v oknu še polno snega, tokrat je bilo le veliko kamenja – rezultat občasnih podorov. V strahu pred padajočim kamenjem sva tudi midva pohitela na drugo stran. Pri sestopu sva se najprej spustila po dolgi vertikali klinov in jeklenice. To je bil strašljiv začetek Škrbine, zelo strmega kanala proti dolini Mlinarica. Sestop se zaključi pri vznožju Razora. Od tam sva po južni strani Prisanka hodila še kar nekaj kilometrov nazaj do Vršiča. Celoten podvig nama je vzel približno devet ur.

Ko sva se vozila po znanih serpentinastih ovinkih nazaj proti Kranjski Gori, sem od daleč posnel še zadnjo fotografijo masivnega Prisanka s Sprednjim oknom. Zdelo se mi je nemogoče, da sva splezala skozenj!

IZLET NA KUM

Nives Kos Fijolič

V soboto, 23. 9. 2017, smo planinci odšli na Kum. Ob sedmi uri smo z Integralovim avtobusom krenili z avtobusne postaje v Brežicah. Po uri vožnje smo prispeli v vas Podkum, od tam naprej pa nadaljevali peš po cesti v hrib. Videli smo lepe pašnike, na katerih so se pasle krave. Po kakšnem kilometru ali dveh smo se ustavili in pojedli malico. Zatem smo naredili še nekaj kilometrov, nato pa nas je čakal malo večji izziv: hoja po strmi in ozki poti. Medtem smo se tudi večkrat ustavili, da smo si malo odpo-

čili, kaj spili in pomalicali. Ko smo prispeli na vrh Kuma, smo si privoščili kosilo, se poigrali, v naše planinske izkaznice vtisnili žige, slikali pokrajino in počeli, kar nam je všeč. Po kakšni uri počitka smo se odpravili nazaj v vas Podkum. Na poti navzdol smo se še nekajkrat ustavili. Ko pa smo prišli v vas, smo komaj čakali, da se usedemo na avtobus in se odpeljemo domov, da se »vržemo na kavč«. In tako je tudi bilo, vsaj jaz sem to naredila.

RAD HODIM V HRIBE

Martin Osojnik

V hribe rad hodim, ker je planinstvo zelo zanimivo in čudovito. Zanimivo je zato, ker lahko vidiš veliko živali, uživaš v lepi in čisti naravi, svežem zraku in dobri družbi. Čudovito je pa zato, ker ko si enkrat na vrhu malo višjega hriba, lahko občuduješ skoraj celo Slovenijo. Letos sva bila z mamo na 40 pohodih oz. vrhovih in med njimi je bil tudi Triglav. Meni je sicer uspelo priti samo do Malega Triglava, starša pa sta šla do vrha.

Martin Osojnik in Jadranka Štingl | Foto Jadranka Štingl

JESENSKI POHOD NA TRDINOV VRH

Blaž Plevnik

Bila je sobota, 11. 11. 2017. S planinskim društvom Brežice smo se mladi planinci iz osnovnih šol Artiče, Brežice, Dobova, Cerklje, Pišece in Globoko odpravili na jesenski pohod. Naši vodniki so bili Tone, Mateja, Sara in Mojca.

Ob osmi uri smo se zbrali na avtobusni postaji v Brežicah. Jutro je bilo še megleno in sveže. Zbralo se nas je malo manj kot 70, z nami je bilo tudi nekaj staršev. Vkrcali smo se na dva avtobusa in se odpeljali do vasi Gabrje pod Gorjanci. Tam smo se primerno obuli in oblekli. Kazati se je pričelo sonce,

ki nas je nato spremljalo in grelo ves dan. Po krajši hoji skozi vas se je pričel vzpon po ozki gozdni poti, polni listja, korenin in kamenja. Ker je pred tem deževalo, je bilo kar blatno. Ni mi bilo dolgčas, saj sem si hitro našel prijatelje. Klepetali smo in se šalili.

Na poti smo se večkrat ustavili, da smo počakali počasnejše. Ko smo prišli na Gospodično, smo se najprej osvežili pri studentu, ki vrača mladost. V koči sem si kupil čaj. Čez 15 minut smo šli naprej. V naglici sem na mizi pozabil čokoladne kroglice. Ni

mi bilo vseeno, ker so bile res dobre, a nisem se imel časa vračati.

Čez uro in pol smo prišli na Trdinov vrh. Imeli smo lep razgled. Na vrhu so visok TV oddajnik in dve manjši cerkvi. Nekaj časa se je razlegalo glasno zvonjenje, saj smo vsi hoteli pozvoniti za izpolnitev želja, pa še december bo kmalu tu.

Malo smo si odpočili, pojedli sendviče iz nahrbtnikov in se po drugi strani spustili nazaj. V eni uri smo bili spet v Koči pri Gospodični. Naročil sem

si pomfrit in paniran zrezek. Prijazni gostilničar je našel moje čokoladne kroglice, ki sem se jih zares razveselil. Kosilo je bilo zelo okusno! Tu smo izvedeli, da si je ena od naših deklic zvila gleženj. Dobri ljudje so ji pomagali in jo odpeljali do avtobusa. Drugi smo se še enkrat podali na gozdno pot. Pred vstopom v avtobus smo si očistili čevlje, pojedli zadnje piškote in se odpeljali proti Brežicam. Malo so me bolele noge, a sem bil kljub temu vesel, saj je bil za menoj prijeten planinski dan.

Kaj je to?

**V rdečem krogu bela pika leži,
kaže ti poti, da ne hodiš drugod.**

(μαρκασία)

Gašper Preskar, 4. R OŠ Artiče

ŠMARNNA GORA IN GRMADA

Sara Gregl

Ker menim, da se vse premalo družimo, sem konec lanskega leta predlagala izlet na Šmarno goro in Grmado. Odobrili so mi ga in zgodil se je. Nanj sem se skrbno pripravljala, saj je bil to prvi izlet, ki sem ga vodila sama. Že dva tedna prej sem se odpravila v megleno jutro, da bi raziskala poti in potke na omenjena hriba. Izbrala sem Pot čez Peske, iz Vikrč do Grmade, naprej na Šmarno goro, navzdol pa klasično Pot čez Korenine z malce daljšim ovinkom po Romarski poti v vas Tacen.

Prišel je 2. 12. 2017, dan izvedbe izleta. Že zjutraj nas je pozdravilo sonce, obetal se je čudovit dan, edini v tistem tednu. Pot čez Peske na Grmado in Šmarno goro je zares lepa: ravno pravšnji vzpon, da se lahko naužiš narave in se med zmerno hojo pogovarjaš. Na vrhu Grmade smo imeli krasen pogled na Ljubljano. Seveda smo se tudi poslikali in krenili na Šmarno goro.

Šmarna gora ponuja tudi razvajanje za brbončice in morala sem predstaviti tiste slavne »miške«, ki nikoli ne razočarajo. Sestop pa le ni bil čisto klasičen. Snežna odeja je dala pokrajini poseben čar. Tik pod vrhom smo opazovali ovčice, ko nas je njihov lastnik prosil, če bi mu jih pomagali spraviti domov. Sprva smo mislili, da gre za šalo, a ni bilo tako. Lotili smo se dela, po hribu smo skakali za ovcami in se počutili kot pravi pastirčki.

Nadaljevanje sestopa je bilo lahkotno in sproščeno. Iz Tacna smo se zapeljali v središče prestolnice, ker je bil predviden ogled prazničnega mesta. Bilo je še kar nekaj časa do sončnega zahoda, zato nam obisk Ljubljanskega gradu ni ušel. Nekateri so si prvič ogledali grad z grajskega dvorišča. A ni to čar vodenja, da ljudem pripravimo presenečenje? Na Prešernovem trgu smo doživeli prižig lučk, ne uradni, saj je ta bil dan prej, ampak naenkrat se je vse zasvetilo in »vau efekt« je bil dosežen. Ob klepetu in toplim napitku smo povzeli izletniške vtise in načrtovali naslednji planinski podvig.

Izlet se ne sme zaključiti tako, da udeleženci kar

odidejo iz kombija. Če se začne s pozdravnim nagovorom, ga zaključni poveže v celoto. Naj ponovim delček izrečenega: »Sama sem se na izlet pripravljala, veselila sem se ga, pomenil mi je veliko, vendar ste dali pravi ton izletu udeleženci. Vi, ki ste bili del tega izleta in ki ste ustvarili tako vzdušje, da je bil to res naš izlet, ne zgolj moj. Hvala vam!« Komentar udeležencev na vse skupaj: »Bilo je zares čudovito!« Te besede sem si vtisnila v srce za vedno.

V motivacijo mi bodo, saj zdaj vem, zakaj je delo vodnika »poslanstvo«.

Pa še to: lepo je bilo skozi okno opazovati osvojena hriba, odeta v snežno odejo, in podoživljati dan.

Foto Sara Gregl

NARODNI PARK KRKONOŠI

Danica Fux

V tem letu nisem imela posebnih načrtov za potovanje, pa tudi kolena so me opominjala na moja leta. Potem pa sta se dve kolegici spomnili, da bi bilo lepo kam oditi in spremeniti okolje. V računalniku sem že dolgo imela program Sevnčanov za Češko, pa me ni nekako pritegnil. Moram priznati, da me Češka ni ravno navduševala, saj sem bila tam že kar nekajkrat. Po premisleku sem se le odločila, in ni mi žal, da sem bila od 30. 7. do 5. 8. 2017 na poti. Spoznala sem čisto drugi del te dežele, sicer pa povsod odkriješ vedno kaj novega.

Na poti do našega cilja, to je bil narodni park Krkonoši, smo si ogledali kar nekaj zanimivosti, tako najprej kraj Ravensko pod Troskami, ki slovi po narobe obrnjenih zvonovih. Pot smo nadaljevali proti razvalinam gradu Trosky, ki so že od daleč videti kot dva velika roga. Grad je postavljen na dveh bazaltnih ognjeniških čepih, ima dva stolpa, Baba in Panna, vmes so pa ostanki grajskih prostorov. Ta del severne Češke se imenuje Češki raj, je rahlo valovita pokrajina z žitnimi polji in sadovnjaki.

Drugi dan še kar nadaljujemo z ogledi Češkega raja, in sicer Prahovske skale. To so peščene gmote, ki so nastale v obdobju mezozoika, ko je bilo na tem območju morje. Po umiku vode je narava oblikovala skale, ki ustvarjajo videz čarobnega sveta. Sprehod med vsemi temi oblikami je bil res zanimiv.

Češka, kot vemo, je dežela gradov in tudi mi nismo mogli mimo enega najbolj ohranjenih iz pozne gotike – grad Kost. Proti večeru smo prispeli v narodni park Krkonoši, najvišje češko pogorje, kjer smo pristali na višini 1100 m v hotelu Kolinska bouda, ki je bil naslednjih nekaj dni naš dom. Hotel leži med travniki in gozdovi, polnimi borovnic, zrak je čudovit, veliko je sprehajalnih poti.

Naslednji dan pa kar naskok na najvišji vrh Češke – Snežko (1603 m). Pot nas je vodila ob potoku, bila je kamnita, malo po gozdu, malo po soncu, na koncu samo po travi in tlaku, kar je bilo zelo

Razvaline gradu Trosky

Prahovske skale

Grad Kost | Foto Danica Fux

Najvišji vrh Češke - Snežko (1603m) | Foto Danica Fux

utrujajoče. Po treh urah smo končno prispeli na vrh. Največje presenečenje je bilo, da so stavbe na vrhu razdeljene med Poljsko in Češko, saj tu poteka meja med obema državama. Tudi naši naslednji pohodi so bili večinoma po meji. Koče – boude ali chote – na tem delu so zelo velike, saj so bile te stavbe v preteklosti vojašnice, poti pa tlakovane s kamenjem. Turistov je bilo ogromno, a le redki so bili v planinski opremi.

V naslednjih dneh sta sledila še dva vzpona iz turističnega Spindlerjevega Mlyna (mesto kot naša Kranjska gora) na Labski Szyszak (1472 m), kjer smo se napili čiste vode iz izvira Labe, in na Wielki Szyszak (1509m).

Krkonoši so smučarski center Češke. Ščiti jih dober gozdni mož Krakonoš (velikanska strašljiva maskota).

Na poti proti domu smo si ogledali še Harrachov, kjer so znane smučarske skakalnice. Seveda mimo zlate Prage ni šlo. Očarala nas je izredna vodička Hana, ki zelo ceni našega Plečnika. Velikokrat sem bila v Pragi, ampak tako strokovnega in dobrega vodenja še nisem imela.

Mesto Kutna Hora, nekoč znano po rudnikih srebra, danes stari del pod Unescovo zaščito, nas je sprejelo z desetimi cerkvami, od tega sta kar dve baziliki.

Na koncu pa nas je čakal najbolj presunljiv ogled Kostnice v mestecu Sedlec, kjer so v majhni kapeli iz človeških lobanj in kosti 40 000 do 70 000 ljudi

oblikovali štiri velike gomile, lestene, grb in še mnogo raznega okrasja. To je ena najbolj obiskovanih znamenitosti na Češkem, zato je našla mesto na Unescovem seznamu.

Češka me je kar prevzela, uživala sem v lepi naravi, v ne prenapornem pohajkovanju po hribih, v nabi-ranju borovnic in prijetnem druženju s Sevničani.

Kostnice | Foto Danica Fux

Zlata Praga | Foto Danica Fux

RADA TE IMAM

Marija Veble

*Rada te imam v zlatem soncu obsijano
in z najlepšim cvetjem posejano.*

*Rada te imam s snežno odejo prekrito
in v lesketajoče bisere ovito.*

*Rada te imam v sivo meglo zavito
in ko v črnih oblakih si videti grozovito.*

*Rada te imam, ko iz sna se zbudiš,
in tedaj, ko mirno zaspiš.*

*Rada te imam ob zamiranju dneva,
ko moja duša žalostna sameva.*

MARIJA VEBLE BO OSTALA SVETEL VZGLED

11. 8. 1925–21. 6. 2017

Marija in gore, planinsko društvo in Marija – to je bila srčna povezava skozi desetletja njenega življenja. Njeno brežiško obdobje sega v čas poroke z Ivanom Vebletom leta 1951. Poklicno pot je začela in končala na brežiški gimnaziji, kjer je kot profesorica športne vzgoje generacijam mladih ljudi oblikovala odnos do zdravega načina življenja in športnih dejavnosti. Morda še bolj kot z besedami je vzgajala z lastnim vzgledom, s svojim načinom življenja in z neutrudnim delom v športnih društvih, od leta 1963 tudi v planinstvu. V času njenega 23-letnega predsedovanja, od leta 1982 do 2005, je Planinsko društvo Brežice doživelo razcvet, povečala je število članov, uvajala nove aktivnosti in okrepila delo z mladimi planinci. V tem času je bil postavljen tudi bivač na Velikem Cirkniku.

Naša Marija je bila tiha, skromna, a najbolj iskreno predana sprejetim nalogam in svojim idealom. Ob velikem razumevanju, podpori in pomoči moža Ivana je dosegala rezultate, ki so v resnici presejali njeno žensko krhkost. To njeno razdajanje je bilo opaženo in nagrajeno s priznanji na društveni, občinski in državni ravni. Naj omenimo le najvišje izkazane časti: bila je dobitnica oktobrske nagrade občine Brežice, pa najvišjih priznanj PZS – spominke plakete in svečane listine – ter prejemnica Bloudkove plakete. Koliko različnih pohval, priznanj in podobnih listin je hranila doma, najbrž še sama ni vedela. Mi pa vemo, da so to bile predvsem tako imenovane moralne nagrade, s katerimi si ni pridobila materialnega blagostanja. Tega Marija ni pričakovala niti iskala.

Največja nagrada in priznanje so ji bili zadovoljni obrazi njenih planincev, ljudi, ki jim je odstirala lepote narave, gora, cvetja. Vsi tisti, ki jih je učila v planinskih šolah, kako je treba spoštovati gore in se vesti do njih, kako biti tovariš tovarišu. Nagrada so ji bili tedenski pohodi s torkarji ali snidenja na planinskih poteh in v kočah s člani prijateljskih društev – domačih ali tistih s Hrvaške, s katerimi je

navezala stike. Iz pobratenega društva Pošta in Telekom smo prejeli sožalje, v katerem so med drugim zapisali: »Kljub njenim častitljivim letom nas je njena energija ob vsakokratnem srečanju vedno znova presenečala in navduševala. Res je bila članica vašega društva, ampak ob njej smo se počutili, kot da bi bila tudi naša.«

Za svoj devetdeseti rojstni dan je po klinih in žici še enkrat splezala na »najvišji in s pripovedkami najbolj bogati Triglav«. Tudi zanjo je beseda »najbolj« resnično primerna v mnogih zvezah. Bila je »na najbolj divji Škrlatici, najdrznejšem Jalovcu, najslikovitejšem Mangartu, najbolj odličnem Razorju, najbolj bleščočem Višu, najbarvitejšem Kaninu, na največjem in najmogočnejšem Montažu«, če povzamemo oznake teh gora po Juliusu Kugyju. Za njo lahko rečemo, da je imela Slovenijo v nogah, saj je ob Slovenski planinski poti prehodila še vrsto tematskih poti. V nogah pa je imela tudi najvišjo goro Evrope Mont Blanc, najvišji vrh Afrike Kilimandžaro – na njem je bila, ko je štela 78 let -, stopala je po vrhovih nepalskih in kubanskih gora in še kod. Bera je obsežna. Največ

teh vzponov je opravila v letih, ko večina ljudi ugotovi, da ne zmore več in se raje drži doline. Hodila je tako rekoč do zadnjega diha: konec maja je bila z nami in prijatelji iz Tržiča in Križ na avstrijskem Koroškem, pod severnimi stenami Košute, nazadnje pa je 10. junija doživela še razkošje

pomladi na Veliki planini.

Marija bo ostala svetel vzor človeka, ki razmišlja o mnogočem, uživa pa v drobnih zadovoljstvih. Bila je zaščitni znak našega društva. Spominjali se je bomo s ponosom in s hvaležnostjo.

Tone Jesenko

MARIJI V SPOMIN POHOD NA VELIKI CIRNIK

Anica Hribar

35 pohodnikov se nas je zbralo vročega, zadnjega petkovega popoldneva v avgustu. Avgust je bil Marijin mesec, saj je bila rojena prav v njem – 11. avgusta pred dvaindevetdesetimi leti.

Konec meseca junija smo se od Marije Veble poslovili. Umrla je nenadno in nepričakovano. Lahko bi rekli sredi koraka, v svojem elementu, na obronkih najvišjega hriba v naši občini, Špička. Nekaj dni prej je s skupino planincev brežiškega planinskega društva pohajkovala in uživala v čudovitih zgodnje poletnih dneh po travnatih pobočjih Velike planine, tako da je bila vest o njenem odhodu izjemno presenetljiva in boleča.

Ko smo se tega vročega poletnega dne podali proti vrhu in vmes klepetali, smo si bili bolj kot ne edini: prav takšnega odhoda s tega sveta bi si želeli. Da bi bili do konca vitalni in sposobni skrbeti sami zase in živeti aktivno ter polno življenje do zadnjega diha. Ker je narava naredila tako, da se vsako življenje po določenem času zaključi, si pred tem najbrž nima smisla zatiskati oči. In če razmišljamo o svojem koncu bivanja na tem planetu, potem si ni možno želeli lepšega slovesa, kot se je zgodil Mariji. Sredi sprehoda in med prijatelji je zastalo njeno srce.

Na vrhu Cirnika smo se zbrali pri bivaku, kjer so nas že čakali Ivan, Marijin mož, ki ga je izguba žene, s katero je živel skoraj sedemdeset let, izjemno potrta, Jožica, Marjan, Rudi in Seka so pripravili okusno malico, ki smo se je pohodniki lotili, takoj ko smo preoblekli preznojene majice. V ambientu mogočnih bukev, ki so s svojo gosto senco ohladile naša pregreta telesa, ter ob pogledu na zahajajoče

Foto Meho Tokić

žareče sonce na obronkih zahodnega grebena hriba smo brez besed posegli po pečenem »jegru«, sočnih paradižnikih in papriki ter osvežujoči pijači, za katero so poskrbeli prisotni vinogradniki. Ko smo si povrnili energijo in tekočino, smo se z besedo in pesmijo spomnili naše dolgoletne predsednice in častne predsednice društva, v času predsedovanja katere je nenazadnje zrasel tudi bivak na Cirniku, ob katerem smo bili zbrani.

Tone Jesenko nas je spomnil na njeno bogato življenjsko pot, nato pa smo ostali udeleženci nizali svoja doživetja in dogodivščine z njo. Slišali smo tudi njene verze, v katerih je izrazila neizmerno ljubezen do planin in gora. Da smo se počutili kot ob tabornem ognju, je z igranjem na kitaro in svojim žametnim glasom prispeval prijatelj Peter Dirnbek, ki se je takoj odzval vabilu. Tako kot je bila Marija, je tudi on vedno pripravljen na prostovoljni prispevek, kadar gre za dobrobit družbe. Čeprav ni

bil nikoli član našega društva, se mu je Marija vtisnila v globok spomin, saj je izžarevala posebno energijo in žar.

Sama sem Marijo spoznala pred točno štiri-desetimi leti, septembra 1977, ko sem prestopila prag Gimnazije Brežice. Tam je vodila planinsko sekcijo, ki sem se ji pridružila, od drugega letnika dalje pa me je učila tudi telovadbo. Bila je posebna učiteljica, vedno je telovadila z nami, kar pomeni, da je to počela 5–7 šolskih ur dnevno. Tako ni čudno, če je delala sklece kot za šalo, da nam je, mladenkam, jemalo dih, ko je kar tako, mimogrede, naredila deset sklec z odzivom, o čemer smo me lahko le sanjale. Z nami je hodila v hribe ob prostih dnevih in nas spodbudila, da smo planinarili tudi sami. Kar nekaj dijakov iz njene skupine smo kasneje srečevali kot vodnike.

Marija je že pred štiridesetimi leti skrbela za zdrav način življenja in prehranjevanja, o katerem se takrat še ni veliko govorilo. Nekoč naju je z mojo prijateljico povabila k sebi domov, kjer nama je

pokazala napravo, s katero si je vsak dan stiskala svež korenčkov sok, in ob tem povedala, zakaj je uživanje tega dobro in koristno. Lahko rečem, da je s svojim zgledom prispevala kamenček v mozaik mojega življenja, da je gibanje zame ključnega pomena, da se zavedam, da moram sama skrbeti za zdravo telo in zdrav duh, saj nič ne pride kar tako. Svoje znanje in izkušnje poskušam, vse od nastopa svoje prve službe, tudi sama prenašati na mlajšo generacijo, k takemu načinu življenja spodbujam svoje otroke in mladino, s katero se družim na planinskih izletih in orientacijskih tekmovanjih.

Z Marijo sem bila zadnjič skupaj na izletu torkarjev letos spomladi, ko sem se skupini pridružila pri vzponu na Šentvid. Ob spustu, pri križu, kjer so se naše poti ločile, je ob slovesu stopila k meni, mi stisnila roko in rekla: »Nuša, čuvaj mi naše planinsko društvo.« Obljubila sem, da bom. Obljubila sem, da se bom potrudila, da bo društvo živel, nudilo našim članom pester program aktivnosti, predvsem pa, da bomo naše poslanstvo prenašali na mlajše rodove.

Udeleženci pohoda na Goli Cirkov v spomin Mariji Veble | Foto Meho Tokić

NEIZMERNO PRIJATELJSKI TOMI OSOJNIK

6. 11. 1961–17. 10. 2017

Kaj napisati, ko ti umre prijatelj? Vse besede so plehke, osladne, premalo zvočne, preskope, brez žara ... Kaj reči o našem "Zlatotu", Tomiju Osojniku? Pred očmi mi plešejo slike lepih trenutkov, tisoč in ene stvari, ki smo jih doživeli skupaj ... Vidim njegov prefrigani pogled, zagonetni nasmeh ...

Moj bog, kako rad je imel pustolovščino! In adrenalin. In petje. In ples. Prijatelje. Vidim ga v Vivini sobi, imamo zabavo in eden redkih je, ki pleše v paru. In potem nazdravimo, na ves glas se zasmeje in pove šalo, prav tako, da vsi prasnemo v smeh, on pa se namuzne. Tako je bilo vse od leta 2000, ko je prišel v Vivo kot drugi basist.

Oboževal je naravo, čist zrak, mir, svobodo, prostornost. Zato se je v planinah dobro počutil. Že prej, preden je z Jadranko in Martinom začel hoditi v družinske planinske taborne. Bil je z nami že v mladinskih taborih, ob ognju in kitari smo prepeli marsikatero melodijo in si zaupali marsikaj. Ponosen je bil na vsak vrh, ki ga je svoji astmi navkljub osvojil, saj je to pomenilo, da je živ, da zmore, da ni za v staro šaro.

Pa kako rad je bral! In tuhtal in brskal in gohtal vse, kar je bilo v zvezi z zgodovino. Bil je prava enciklopedija podatkov o bitkah, vojnah, spletkah, podtaknjenih resnicah, napačno interpretiranih dejstvih in še in še. Vesel je bil, če si si vzela čas in ga poslušal. On si je vedno vzel čas za prijatelje. Vedno.

In kako je komaj čakal sončne dni, da bo lahko "zakurblal" svoj motor. To je bila posebna strast, iz oči se mu je kar bliskalo, ko je govoril o svojih potepanjih z motoristi. Pa vikend na Pečicah. Peka na žaru, bazen, prijatelji, eni, drugi, tretji. Ničkolikokrat smo pekli ribo, mmm, pa tista hobotnica izpod peke ...

Tomi, tak boš ostal v mojem spominu, vedno. Poln življenja, nabrit, dobrosrčen in neizmerno prijateljski.

Irena Hribar

Zanimivosti od tu in tam

Jutro na poti s Planike proti Kredarici | Foto Matej Petrič

DOBRODOŠLI V DOBRI DRUŽBI

Zakaj postati član PD?

Z včlanitvijo v planinsko društvo podprete delovanje planinskih društev, alpinističnih, športnoplezalnih in ostalih klubov, združenih v Planinsko zvezo Slovenije, saj precejšen del namenimo izbranemu društvu.

Člani PZS smo nezgodno zavarovani za opravljanje številnih planinskih in gorniških dejavnosti. Zavarovanje krije tudi stroške reševanja v tujini s 24-urno asistenco in zdravstveno asistenco za tujino ter zavarovanje zasebne odgovornosti članov PZS.

V slovenskih planinskih kočah, **prenočujemo ugodneje** s 50 % oz. 30 % popustom. Ugodneje bivamo tudi v več kot 1250 kočah partnerskih organizacij v Evropi in Kanadi.

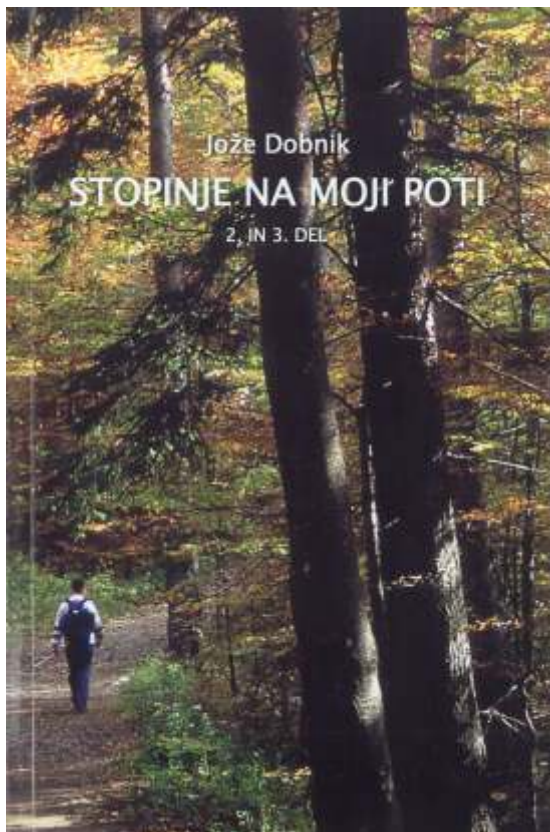
Številni planinski, plezalni in izletniški **vodniki, skupaj s planinskimi zemljevidi ter strokovno in leposlovno literaturo**, katerih izdajateljica je Planinska založba PZS, so nam **cenovno dostopnejši**. Najstarejšo še izhajajočo slovensko revijo, **Planinski vestnik**, pa si lahko za celo leto naročite s kar **četrtnskim popustom**.

Kot člani PZS smo v številnih **trgovinah** z gorniško in plezalno opremo deležni prenekaterih **ugodnosti**.

Jože Dobnik: STOPINJE NA MOJI POTI

»Stopinje so v naravi ni v življenju. Za njimi ostanejo sledi, velikokrat pa tudi ne. V naravi poleti ne pustijo sledi, pozimi v snegu pa ostanejo za koraki stopinje, ki jih pokrije nov sneg ali stopi toplo sonce. V življenju pa naše stopinje pustijo sledi od rojstva do takrat, ko končamo našo pot. Včasih so človekove sledi zelo preproste in se jih spominjajo le njegovi najbližji, včasih pa tudi globlje, če so stopinje vodile tudi po poteh javnega življenja. Domnevam, da je za mojimi stopinjami tudi nekaj sledi, ki jih velja zapisati in ohraniti. Morda ne samo za mojo družino in sorodstvo, temveč tudi za tiste, ki jih zanima čas, skozi katerega me je peljala moja pot ...«

(Jože Dobnik, iz Uvodne besede)

Knjiga Stopinje na moji poti

Dragi sorodniki, sodelavci in prijatelji

Pošiljam vam knjigi STOPINJE NA MOJI POTI, ki sem ju napisal v zadnjih štirih letih bivanja v Domu starejših v MGC Bistrica v Domžalah. V prvi knjigi je zelo skrajšano besedilo knjige MOJA POT, ki sem jo izdal leta 2011 v samozaložbi, ki pa sem ga dopolnil z nekaterimi novimi podatki in odstavki. Najobsežnejši del druge knjige pa opisuje šoštanjsko obdobje mojega delovanja v službi in življenje moje družine v tem mestu. Tretji del pa ni tak, kot sem ga načrtoval. Vid se mi je letos spomladi tako poslabšal, da nisem mogel več tipkati. Kakorkoli že, pred vami je pisanje, ki naj bo spomin na sorodnika, sodelavca in prijatelja in na stopinje, ki smo jih napravili v tem času.

Knjigi sem izdal v samozaložbi. Brez sodelovanja vnuka Andreja knjigi ne bi izšli. Njegovega dela ne znam opisati, dobro pa vem, da je vsa štiri leta skrbno skrbel za moj tipkopis in ga vnašal v računalnik, skrbel za fotografije in vse drugo, kar je bilo potrebno do oddaje v tiskarno. Hčerki Meti in zetu Danilu pa lepa hvala za pripravo in razpošiljanje pošiljk naslovnikom.

Petega decembra bo minilo pet let od preselitve v novi dom. Kako hitro so minila leta! Marsikaj se je spremenilo! Pred leti dolgi sprehodi ob Kamniški Bistrici so se zelo skrajšali. Tudi popolnoma samostojno bivanje v domu se je v zadnjem letu spremenilo. Potrebna je pomoč domskega osebja. Pa tudi vid je zelo opešal. Ne tamam, saj je zdravje še kar dobro. Tudi moji zvesti prijatelji me niso pozabili! Le nekaj manj nas je.

Bliža se novo leto 2018, zato vam s Stopinjami na moji poti želim prijetne božične praznike, v novem letu pa dobrega zdravja, sreče in lepih spominov na leta, ki so prehitro minila!

Lep pozdrav

Jože Dobnik

V Domžalah, novembra 2017

Jože Dobnik, roj. 1921, planinec s srcem in dušo, častni član PZS, pisec planinskih vodnikov, je bil pred več kot tridesetimi leti skupaj z Marijo Veble pobudnik tesnejšega sodelovanja PD Pošta–Telekom Ljubljana in PD Brežice. Z našimi kraji ga povezuje tudi njegova mama Tončka, roj. Verstovšek, ki je bila pred poroko doma v Pavlovi vasi pri Pišecah. Ko je na društvo prišlo njegovo knjižno darilo s priloženim pismom, si nismo mogli kaj, da ne bi planincev povabili k branju stopinj na poti gospoda Jožeta, ki nam odstirajo pogled v njegovo življenje in čas skozi desetletja minulega stoletja. In ko vzamemo v zakup še dejstvo, da sta knjigi nastali v avtorjevi častitljivi starosti in ob močno opešanem vidu, lahko zapišemo le še: Čestitamo vam, spoštovani prijatelj brežiških planincev! Naj vas še dolgo pozdravlja šum Kamniške Bistrice!

Milena Jesenko

O ČLANARINI V LETU 2018

Kategorije članstva		
A	polnoletna oseba - aktivni obiskovalec domačih in tujih gora z večjim obsegom ugodnosti	55,00 EUR
A/d	družinski popust	50,00 EUR
B	polnoletna oseba - aktivni obiskovalec domačih in tujih gora z osnovnim obsegom ugodnosti	25,00 EUR
B/d	družinski popust	20,00 EUR
B1	polnoletna oseba - oseba, starejša od 65 let z osnovnim obsegom ugodnosti	18,50 EUR
S+Š	srednješolec ali študent do vključno 26. leta starosti	16,00 EUR
S+Š/d	družinski popust	12,80 EUR
P+O	predšolski ali osnovnošolski otrok in mladostnik	7,00 EUR
P+O/d	družinski popust	5,60 EUR
IN	oseba s posebnimi potrebami, brez poslovne sposobnosti	7,00 EUR
IN/d	družinski popust	5,60 EUR
B/zamejci	Članarina samo za člane zamejskih planinskih društev, ugodnosti so enake kot pri članarini B.	11,00 EUR

Trajanje članstva

Članstvo traja od dneva včlanitve (zaključen postopek registracije na spletni strani) do 31. 1. naslednje leto.

Družinska članarina

Družinski popust v vrednosti 20 % se obračuna vsem družinskim članom (razen A in B1), kadar članarino plačajo vsi družinski člani sočasno. Člani A imajo enako vrednost popusta kot pripada članom B (4,40 €). Za družinske člane se štejejo, poleg staršev, še mladi do vključno 26. leta, ki niso zaposleni ali so brez lastnih dohodkov, ter osebe, ki jim je odvzeta poslovna sposobnost (OPP) in so člani družine. Za družino se štejejo mati, oče in otrok ali mati samohranilka ali oče samohranilec z vsaj enim otrokom.

VABILO NA SLOVENSKO PLANINSKO POT

Slovenska planinska pot je leta 2016 praznovala 60. obletnico obstoja in je bila prva označena planinska pot pri nas. Dolga je 599 km. Obvezna ima 75 žigov, razširjena pa še 36 žigov več. Poteka od Maribora do Ankarana. Na leto jo konča okoli 200 ljudi, kmalu jih bo skupaj že deset tisoč. V planinskem društvu Brežice smo se odločili, da jo bomo organizirano prehodili v nekaj letih. Gre predvsem tiste mlajše planince, ki se je še niso lotili. Seveda pa ste vabljeni tudi vsi ostali, ki bi se nanjo podali že drugič ali celo tretjič. Vsi, ki bi jo želeli prehoditi, spremljajte razpise za izlete, na katerih bomo posebej označili, da izlet prinaša žig za SPP. Se vidimo!

Mija Novak

PROGRAM IZLETOV ZA LETO 2018

JANUAR

To 2. 1.	Novoletni pohod na Kum, 1220 m	F. Kržan, T. Jesenko	lahka snežna tura
Ne 7. 1.	Bohor, 982 m - srečanje posavskih planincev	M. Novak, M. Slovenec	lahka snežna tura
So 13. 1.	12. pohod Po poti slovenskega tolarja	UO PD, Godler	lahka snežna tura
So 20. 1.	Samoborsko gorje od KT 1 - Samobor do KT 4 - Gajev kamen	B. Jevševar, N. Hribar	lahka snežna tura
Ne 28. 1.	Krim, 1101 m	T. Hribar, S. Matijevc	lahka snežna tura

FEBRUAR

3. in 4. 2.	Kredarica, 2515 m (Julijske Alpe)	F. Kržan, M. Novak	lahka snežna tura
Ne 11. 2.	Samoborsko gorje od KT 5 - Oštrc do KT 8 - Lipovec	B. Jevševar, N. Hribar	lahka snežna tura
Ne 18. 2.	Kriška gora	T. Vimpolšek, T. Jesenko	lahka snežna tura
Pe 23. 2.	OBČNI ZBOR PD BREŽICE	UO PD	
So 24. 2.	Baragova krožna pot	F. Petelinc, S. Gregl	lahka snežna tura

MAREC

So 3. 3.	Mirna gora, 1047 m, Baza 20	T. Hribar	lahka pot
So 10. 3.	SPP Socerb - Ankaran	M. Novak, S. Gregl	lahka pot
So 17. 3.	Storžič	T. Vimpolšek, T. Hribar	lahka snežna tura
Pe 23. 3.	Čistilna akcija po planinskih poteh	OVGN, O. Kržan	lahka pot
Ne 25. 3.	34. pohod po Brežiški planinski poti	UO PD, M. Slovenec	lahka pot
So 31. 3.	Samoborsko gorje od KT 9 - Šoičeva kuča, KT 10 - Japetič do KT 13 - Slani Do)	B. Jevševar, N. Hribar	lahka pot

APRIL

So 7. 4.	Boč	M. Šterk, A. Matijevc	lahka pot
Ne 15. 4.	Ribniška naravoslovna učna pot	N. Vanič, T. Hribar	lahka pot
So 21. 4.	25. Rusov pohod na Sljeme, 1033 m	M. Slovenec	lahka pot
Ne 29. 4.	Ratitovec	S. Gregl, A. Matijevc	lahka pot

MAJ

Ne 6. 5.	Učna pot Azaleja Boštanj	O. Kržan	lahka pot
Ne 13. 5.	Ledeniki na Nanosu	T. Hribar, S. Gregl	lahka pot
So 19. 5.	Golica	M. Šterk, A. Matijevc	lahka pot
So 26. 5.	Vgrizova planina na avstrijskem Koroškem	T. Jesenko, J. Meglič	lahka pot

JUNIJ

2. in 3. 6.	SPP - od Maribora do Slovenj Gradca	M. Novak, S. Gregl	lahka pot
9. in 10. 6.	Južni Velebit - Pot malega princa /Hrvaška/	B. Jevševar, T. Hribar	lahka pot
So 16. 6.	DAN SLOVENSkih PLANINSKIH DOŽIVETIJ 2018 - ROGLA	B. Jevševar, N. Hribar	lahka pot
Ne 24. 6.	Mokriška jama in Kompotela	F. Petelinc	lahka pot

JULIJ

7. do 14. 7.	DRUŽINSKI TABOR V DOLINI SOČE	T. Hribar, N. Vanič, F. Kržan, A. Matijevc, F. Petelinc, M. Šterk	
So 21. 7.	Golte	S. Matijevc, M. Šterk	lahka pot
28. in 29. 7.	Kamniško sedlo - Ojstrica	M. Novak	zahtevna pot

AVGUST

So 4. 8.	Veliki vrh v Karavankah	S. Matijevc, F. Petelinc	zahtevna pot
So 11. 8.	Razor 2601 m (Julijske Alpe)	T. Vimpolšek, M. Novak	zelo zahtevna pot
15. in 16. 8.	Triglav, 2864 m (Julijske Alpe)	F. Kržan, F. Petelinc	zahtevna pot
Ne 26. 8.	Skupni izlet s PD Pošte in Telekom	UO PD, T. Jesenko	lahka pot

SEPTEMBER

So 1. 9.	Kamniški Dedec, 1583 m iz Kamniške Bistrice	F. Petelinc, S. Gregl	lahka pot
So 8. 9.	Poludnik, 1999 m (Karnijske Alpe, Avstrija)	T. Jesenko, B. Vukovič	lahka pot

Ne 16. 9.	Izlet v neznano	N. Hribar, B. Jevševar	lahka pot
22. in 23. 9.	Krn, 2244 m, Matajur, 1642 m (Julijske Alpe)	S. Gregl, N. Vanič	zahtevna pot
So 29. 9.	Stahovica - Velika planina	M. Šterk, S. Matijevc	lahka pot
OKTOBER			
Ne 6. 10.	Bogatin	S. Gregl, M. Novak	lahka pot
13. - 14. 10.	Izlet v osrčje Apeninov - dva narodna parka in najvišji vrh Corno Grande	B. Jevševar, N. Hribar	
Ne 21. 10.	Krajinski park	O. Kržan	lahka pot
So 27. 10.	42. pohod Po poteh Brežiške čete - iz Pišec	UO, M. Slovenec	lahka pot
NOVEMBER			
Ne 4. 11.	Vremščica	N. Vanič, M. Novak	lahka pot
Ne 11. 11.	36. Martinov pohod in martinovanje	UO PD, T. Vimpolšek	lahka pot
So 17. 11.	Prečenje Dobrovelj	S. Matijevc, T. Hribar	lahka pot
Ne 25. 11.	Prečenje Orlice	A. in S. Matijevc	lahka pot
DECEMBER			
So 1. 12.	SPP – Predmeja - Col	N. Vanič	lahka snežna tura
Ne 9. 12.	Brestanica – Grmada nad Krškim	F. Petelinc, T. Hribar	lahka pot
So 15. 12.	Samoborsko gorje od KT 13 - Grgosova jama do KT 15 - Skavtska kočica	B. Jevševar, N. Hribar	lahka pot
So 22. 12.	25. nočni pohod na Cirknik, 621 m	T. Vimpolšek	lahka snežna tura
To 26. 12.	20. tradicionalni pohod na Polom s PD Polom Kostanjevica na Krki	M. Slovenec	

PROGRAM IZLETOV TORKARJEV ZA LETO 2018

JANUAR

9. 1.	Pišece – Veliki Špiček	4h
13. 1.	12. pohod Po poti slovenskega tolarja, 701 m	Godler
16. 1.	Globočice – Izvir	3.30h
23. 1.	Artiče – Oklukova gora	3h
30. 1.	Žejno – Veliki Cirknik	3.30h

FEBRUAR

6. 2.	Dečno selo – Mali vrh	3h
13. 2.	Osredok (Pust)	3h
20. 2.	Krška vas – Kraška vas	3h
23. 2.	OBČNI ZBOR PD BREŽICE	UO PD
27. 2.	Zgornja Pohanca – Rucman vrh	3h

MAREC

6. 3.	Gadova peč – Planina	4h
13. 3.	Sromlje – Kostanjev vrh	3.30h
20. 3.	Osredok – rojstni dnevi	3h
25. 3.	34. Pohod po Brežiški planinski poti	Slovenec
27. 3.	Čatež – Mrzlava vas	3h

APRIL

3. 4.	Kostanjevica – Polom	4h
10. 4.	Krško – Grmada	3.30h
27. 4.	Prilipe – Bukovina	
24. 4.	Loka – Lovrenc (vlak 7h)	3.30h

MAJ

8. 5.	Velika Dolina – Perišče	3.30h
16. 5.	Celje – Celjska kočica	4h
22. 5.	Laze – Lovska kočica	3h
29. 5.	Kostanjevica – Kičar	4h

JUNIJ

5. 6.	Pečice – Grad Podsreda	4h
12. 6.	Pišece – Svete Gore	4h
16. 6.	DAN SLOVENSkih PLANINSkih DOŽIVETIJ 2018	UO
21. 6.	Krvavec – srečanje PTT (avtobus ob 6h)	
26. 6.	Kostanjevica – Lurd	4h

SEPTEMBER

4. 9.	Pišece – Veliki Špiček	4h
11. 9.	Krška vas – Sveti Vid	3h
16. 9.	Izlet v neznano	UO PD
18. 9.	Donačka gora (avtobus ob 7h)	4h
25. 9.	Osredok – rojstni dnevi	3h

OKTOBER

2. 10.	Velika Dolina – Ponikva	3h
9. 10.	Sromlje – Orlica	
16. 10.	Cerina – Veliki Cirknik (kostanjev piknik)	
23. 10.	Neznano (avtobus ob 7h)	
27. 10.	42. Pohod po poteh Brežiške čete - iz Pišec	Slovenec
30. 10.	Krška vas – Piroški vrh	3.30h

NOVEMBER

6. 11.	Pečice – Kunejev hram	4h
11. 11.	36. Martinov pohod in martinovanje	Vimpolšek
13. 11.	Šutna – Planina	4h
20. 11.	Artiče – Sromlje	3h
27. 11.	Čatež – Gadne	

DECEMBER

4. 12.	Jablanca – Bohor	3h
11. 12.	Kapele – Jovsi	3h
15. 12.	25. Nočni pohod na Cirknik, 621 m	Vimpolšek
18. 12.	Zaključni pohod – rojstni dnevi	

VODNIŠKI ODSEK

Vodniški odsek je zastavil nekaj let trajajočo akcijo »Slovenska planinska pot«, ki jo želimo opraviti v petih letih. Tako je v letošnjem programu že več izletov iz te obhodnice (glej razpredelnico). Odločili pa smo se prehoditi še eno, nam bližnjo Samoborsko planinsko pot, ki jo bomo v celoti prehodili v letu 2018. Želja vseh vodnikov je, da bi izpeljali načrtovani program brez nesreč ali drugih nepredvidenih dogodkov.

ODSEK MARKACISTOV

Odsek markacistov PDB je skrbnik naslednjih poti na območju občine:

- Evropske pešpoti E7 od Svetih gor do avtobusne postaje Rušno – Podsela pri Pečicah,
- Zasavske planinske poti št. 240 od Bizeljskega do gradu Podsreda,
- Brežiške planinske poti št. 1118 od Čateža do Čateža,
- Po belih pikah od Žejnega do vrha Golega Cirnika,
- Po poteh Kozjanskih borcev št. 1117 od Bizeljskega do Artič,
- Poti slovenskega tolarja od Dobrave do Velikega vrha, Preske in nazaj do Dobrave,
- Tončkine poti od Velikih Malenc do vrha Sv. Vida,
- obhodne poti mimo Cerine od Čateža do Sv. Vida.

KOMISIJA ZA PLANINSKE POTI

V letu 2018 načrtujejo naslednje aktivnosti:

- postavitve novih oznak na Poti slovenskega tolarja,
- postavitve reklamnega panoja za planinske poti v Artičah,
- obnovo markacij in čiščenje planinskih poti na štajerski strani od potoka Provetrnica do Pečic, pot št. 1117 v okolici Banovca ter kontrola in čiščenje po potrebi na ostalih odsekih,
- obnovo markacij od Žejnega in Sobenje vasi proti Golemu Cirkniku, Vlaškemu križu in Globočicam,
- postavitve nove obvestilne table na poti 1118 v bližini državne meje,
- trasiranje in označevanje trase za 42. pohod Po poteh Brežiške čete v Pišecah,
- udeležbo na zboru markacistov MDO zasavskih in posavskih planinskih društev,
- udeležbo na zboru slovenskih markacistov ter delovne akcije ob dnevu slovenskih markacistov.

ODSEK ZA VARSTVO GORSKE NARAVE

V letu 2018 bo naša dejavnost namenjena naslednjim nalogam:

- **23. marca:** čistilna akcija po dogovoru in sodelovanju z markacisti
- **6. maja:** Naravoslovna učna pot Azaleja – Boštanj
- **24. junija:** Po suhih travnikih Bohorja in Oslice
- **21. oktobra:** izlet v Krajinski park Kolpa

Foto Mira Kofler

MLADINSKI ODSEK - IZLETI 2018

13. januar	ČAJANKA z orientacijo OŠ Artiče
11. februar	SAMOBORSKO GORJE
10. – 11. marec	KOMNA (2 dni)
7. april	BOČ
19. maj	GOLICA
16. junij	Dan slovenskih planincev na Rogli
7. - 14. julij	DRUŽINSKI TABOR v dolini Soče
29. september	VELIKA PLANINA
Oktober	DONAČKA GORA
4. november	VREMŠČICA
9. december	GRMADA

N. Vahčič
B. Jevševar, N. Hribar
N. Vahčič
M. Šterk, A. Matijevc
M. Šterk, A. Matijevc
B. Jevševar, N. Hribar
T. Hribar, N. Vanič
M. Šterk, S. Matijevc
M. Šterk
N. Vanič, M. Novak
F. Petelinc, T. Hribar

TEKMOVANJA:

- marec in april 2018 : **Planinsko orientacijsko tekmovanje v zasavski ligi**
- 14. maj 2018: **SPOT 2018** (državno tekmovanje)
- november 2018: **Tekmovanje Mladina in gore**

Člani društvenih organov v mandatu 2017–2021

UPRAVNI ODBOR

Anica Hribar
predsednica
041 662 055

anica.hribar@gmail.com

Marija Lubšina Novak
podpredsednica
040 842 504

marija.lupsina@guest.arnes.si

Vera Polak
tajnica
041 971 280

vera.polak7@gmail.com

Jožica Dražil
blagajničarka
051 810 038

jozica.drazil@gmail.com

Anton Hribar
načelnik VO
041 365 642

asterix@amis.net

Olga Kržan
načelnica OVG
031 638 911

stemat@siol.net

Milan Tomič
načelnik markacistov
031 826 967

tomicjozica@gmail.com

Natalija Vahčič
načelnica MO
041 913 158

natalija.vahcic@gmail.com

Mojca Šterk
članica

031 594 315

mojca.sterk1@gmail.com

Tone Kostanjšek
član

040 324 557

askostanjsek@gmail.com

Jože Lovenjak
član

041 319 327

lovenjak@gmail.com

SODELAVCI UPRAVNEGA ODBORA

Marjan Rován
vodja torkarjev in praporščak
031 459 346

Nevenka Baškovič
računovodkinja
041 522 308
nevenka.baskovic@gov.si

Laura Rueh
poverjenica za članarino
040 202 064
ruehlaura@gmail.com

Jožica Srpcič
poverjenica za članarino
031 893 644

Tone Jesenko
poverjenik za članarino
051 323 335
tone.jesenko@siol.net

Monika Volk
org. planinskih večerov
041 353 504
monique.volk@gmail.com

Milena Jesenko
urednica glasila
051 339 921
milena.jesenko@siol.net

NADZORNI ODBOR

Vojka Rožman
predsednica

Vida Tomše
članica

Marija Zupančič
članica

Miha Škrlec
predsednik

Jožica Srpcič
članica

Franc Kržan
član

Tone Jesenko
predsednik

Danica Fux
članica

Marjan Rován
član

ČASTNO RAZSODIŠČE

ODBOR ZA PRIZNANJA

VODNIŠKI ODSEK

Tone Hribar, načelnik

Darko Bukovinski
041 749 039

darko.bukovinski@gmail.com
A,B,D /2007/

Martin Vimpolšek
031 332 577

tine.vimpolsek@gmail.com
A,B,D /1967/

Anica Hribar
041 662 055

anica.hribar@gmail.com
A /2017/

Tone Hribar,
041 365 642

asterix@amis.net
A,B,D /1981/

Sara Gregl
031 422 646
 sara.gregl@gmail.com
 A /2014/

Tone Jesenko
051 323 335
 tone.jesenko@siol.net
 A,B,D /2000/

Andreja Matijevc
041 614 565
 andreja.matijevc@gmail.com
 A /2010/

Simon Matijevc
041 901 313
 smatijevc@gmail.com
 A /2013/

Bojan Jevševar
031 373 328
 bojanokb@gmail.com
 A /2017/

Mija Novak
040 655 903
 novakmia44@gmail.com
 A,B,D /2003/

Franc Kržan
041/638 911
 stemat@siol.net
 A,B,D /1990/

Mojca Šterk
031 594 315
 mojca.sterk1@gmail.com
 A /2017/

Franc Petelinc
030 383 577
 petelinc@gmail.com
 A,B /2008/

Nuša Vanič
031 596 162
 nusa.rozman@gmail.com
 A,B /2002/

Martin Slovenec
041 440 156
 e-pošta: nima
 A /1995/

ODSEK MARKACISTOV

Milan Tomič, načelnik

Mehemed Tokić
031 826 967
 mcikot@gmail.com

Milan Tomič
031 826 967
 tomicjzica@gmail.com

Marjan Rován
031 459 346

Zdravko Gregl
041 614 242
 zdravko.wolfrunner.gregl2@gmail.com

Martin Slovenec
041 440 156

MLADINSKI ODSEK

Natalija Vahčič, načelnica

MENTORICE NA OŠ

OŠ Artiče:
Natalija Vahčič
natalija.vahcic@gmail.com

OŠ Cerklje ob Krki:
Mojca Šterk
mojca.sterk1@gmail.com

OŠ Dobova:
Simona Bortek
simonca.bortek@gmail.com

OŠ Globoko:
Nataša Plevnik
plevnikn@gmail.com

OŠ Pišce:
Andreja Matijevc
andreja.matijevc@gmail.com

OŠ Velika Dolina:
Irena Rimc Voglar
irena.rimc@gmail.com

OŠ Brežice:
Nuša Vanič
nusa.rozman@gmail.com

OŠ Brežice:
Anton Hribar
asterix@amis.net

ODSEK ZA VGN

Olga Kržan, načelnica

Olga Kržan
Tončka Tokić
mag. Hrvoje Oršanič

Mladinski odsek | Foto Natalija Vahčič

Foto Natalija Vahčič

ZAKAJ RADI HODIJO V HRIBE UČENCI OŠ ARTIČE?

- Na vrhu mi mami da moj najljubši sendvič in sem rada zunaj. (Alina Kastelic)
- Tam vidim gorovja, slapove in tudi kakšno žival. (Patrik Omerzo)
- V hribih uživam in pohodi s prijatelji so mi v veselje. (Neja Predanič)
- Ko sem šel na Triglav, sem videl kar dve koči. Všeč mi je, da sta me ati in mami prijavila v Brežice. (Luka Kink)
- Na izletih se veliko pogovarjamo. Pripovedujemo si tudi šale. To mi je všeč. (Jakob)
- Na planinskih izletih vedno kaj novega doživim. (Gašper Presker)

Mentorica Natalija Vahčič:

Biti mentor mladim, ki spoštujejo in varujejo naravo ter v njej skupaj z mano uživajo, je darilo, ki mi ga je poklonila ljubezen do gora.

Foto Matej Petrič

IN ZAKAJ UČENCI OŠ VELIKA DOLINA?

- Rada hodim v planine, ker se tako družim s prijatelji, uživam v hoji in sem na svežem zraku. Planinstvo je pol zdravja. (Tinkara Škrlec)
- Rada imam lepe razglede in druženje med hojo. Na koncu pa je vedno lepo, ko prideš domov in se počutiš dobro, čeprav si malo izčrpan. Je pa to tudi odklop. (Tanja Zobarič)
- Planinstvo je zelo lepa aktivnost, saj spoznavaš nove ljudi in nove kraje. (Michelle Zavor)

Lepi čeveljc | Foto Tine Vimpolšek

MLADI PLANINCI IZ OŠ CERKLJE OB KRKI PRAVIJO:

V planine hodim,

- ker je planinstvo zakon. (Sara)
- ker je zanimivo. (Matevž)
- ker se v naravi sprostim in družim s prijatelji. (Rok)
- da sem osvojil najvišji vrh v Sloveniji. (Anže)
- da raziskujem stopinje različnih živali. (Jakob)
- da se naučim kaj novega o naravi. (Kajetan)
- da bom lahko šel v 9. r. na Triglav. (Vid)

Podpirajo nas:

Zahvaljujemo se vsem, ki imate radi planinstvo, ki cenite naše delo in nas pri izvajanju programa kakorkoli podpirate. Hvala tudi novinarjem za objave.

Upravni odbor PD Brežice

O B Č I N A
BREŽICE

HIDROELEKTRARNE NA SPODNJI SAVI

DELAVSKA HRANILNICA

TISK BREZ OMEJITEV. VIKOM.SI

SL - inženiring

Planinski utrinki

Glasilno Planinskega društva Brežice

Urednica: Milena Jesenko

Člani uredniškega odbora: Anica Hribar, Mojca Šterk, Matej Petrič

Jezikovni pregled: Milena Jesenko, mag. Primož Jesenko

Slika na naslovnici: Meglice na Vetrniku, mag. Hrvoje Oršanič

Slika na zadnji strani: Pod domom Planika, foto Matej Petrič

Oblikovanje in prelom: Vikom, Mojca Libenšek s.p.

Tisk in vezava: Vikom, Mojca Libenšek s.p.

Naklada: 250 izvodov

Glasilno je brezplačno. Delo uredniškega odbora, jezikovni pregled in fotografiranje niso honorirani. Oblikovanje in tisk sta plačana iz sredstev Občine Brežice ter sredstev donatorjev in sponzorjev.

IZ PLANINSKEGA ARHIVA

Foto Toni Hribar

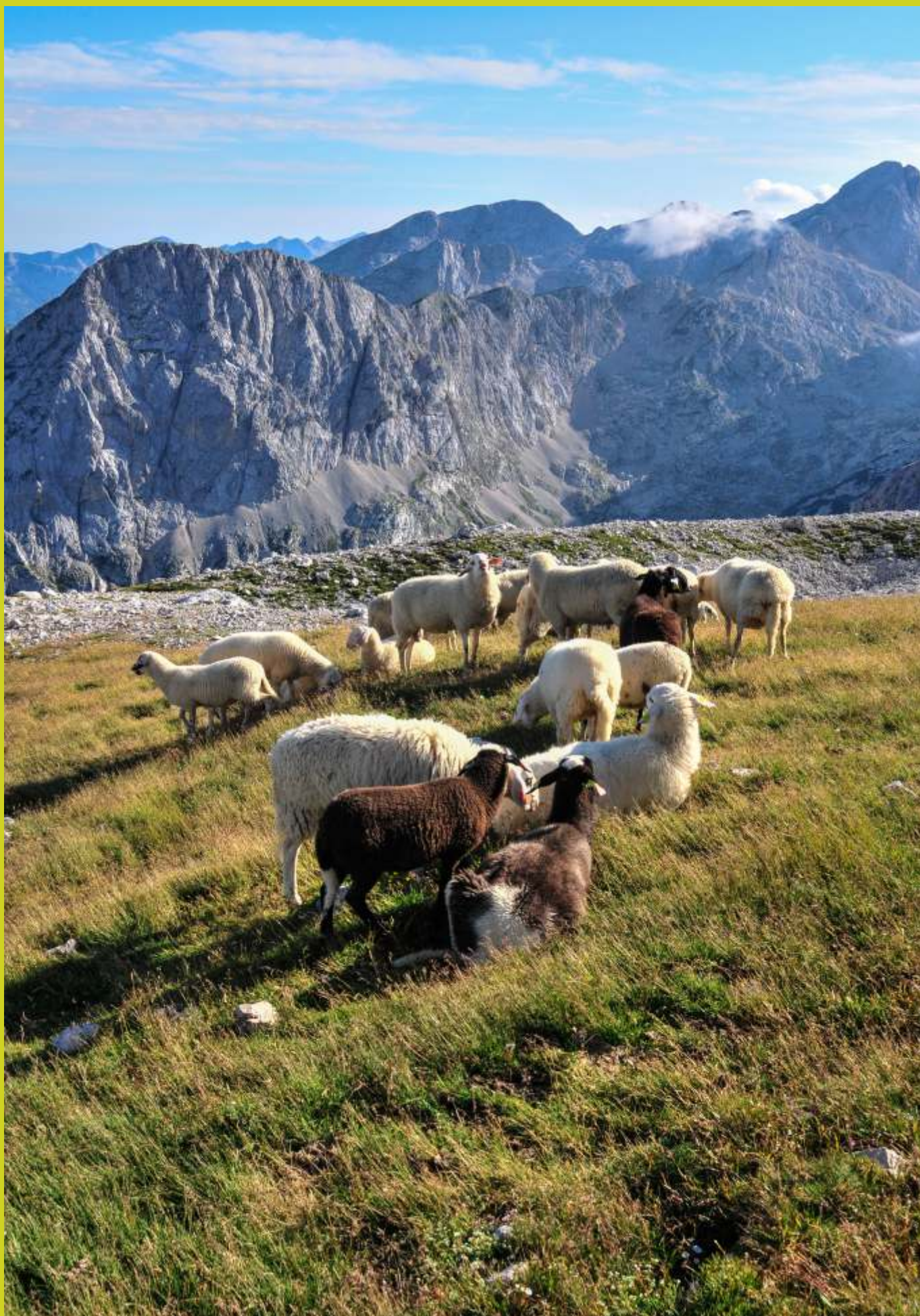
*Tabor v Logarski dolini, 1998
na vrhu Mrzle gore*

*Mänch, 4099m, v ozadju
Jungfrau julij 1996*

Tabor na Jezerskem, 1997

Krst na vrhu, 1998

Pod domom Planika | Foto Matej Petrič